

REPUBLIKA
SLOVENIJA
VIŠJE
SODIŠČE
CELJE

OKRAJNO SODIŠČE V VELENJU

Prejeto:

na posredno - po pošti (navadno-priporočeno) - po e-pošti

v ..... izvodih s (z) ..... načrti s(z) ..... prilogami

25-07-2022

25-07-2022

Pooblastilo JE - NI priloženo.

Poslano po pošti priporočeno na recepis dne:

....., št. R .....

Pisanje je taksirano s(z) ..... EUR.

Podpis pristojne sodne osebe:

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

P68/2021

Cp 41/2022

Višje sodišče v Celju je v senatu, ki so ga sestavljali višji sodniki svétnica Nataša Gregorič, kot predsednica, ter Karolina Pečnik in svétnik mag. Miran Pritekelj, kot člana,

v pravdni zadevi tožeče stranke: **SOCIALNI DEMOKRATI**, Levstikova ulica 15, 1000 Ljubljana, mat. št. 5147484000, ki jo zastopa zastopnik Dejan Levanič in Odvetniška družba Pirc Musar & Lemut Strle, o.p. d.o.o. iz Ljubljane, zoper toženo stranko: **IVAN JANŠA**, [REDACTED]

zaradi objave sodbe (vr. sp. 1.000,00 EUR), javnega opravičila (vr. sp. 1.000,00 EUR) ter plačila odškodnine v znesku 10.000,00 EUR s pripadki,

o pritožbi tožene stranke zoper zamudno sodbo Okrajnega sodišča v Velenju P 68/2021 z dne 21. oktobra 2021,

na seji dne 6. julija 2022

RAZSODILO:

- I. Pritožba se zavrne in se v celoti potrdi izpodbijana zamudna sodba sodišča prve stopnje.
- II. Tožena stranka sama trpi svoje stroške tega pritožbenega postopka.
- III. Tožena stranka je dolžna v roku 15 dni od vročitve te sodbe tožeči stranki povrniti 410,65 EUR pritožbenih stroškov, v primeru zamude skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki začnejo teči prvi dan po preteku paricijskega roka dalje do plačila.

OBRAZLOŽITEV:

1. Sodišče prve stopnje je z izpodbijano zamudno sodbo pod točko I. razsodilo, da je tožena stranka dolžna tožeči stranki plačati odškodnino v znesku 10.000,00 EUR, z zakonskimi zamudnimi obrestmi od datuma vložitve tožbe dalje do plačila, pod točko II. izreka je nadalje toženi stranki še naložilo, da mora v roku 15 dni na svojem profilu @JJansaSDS družbenega omrežja Twitter, zagotoviti objavo uvoda in izreka te sodbe, brez navedbe ulice prebivališča tožene stranke ter hkrati objaviti prav tam še posebej javno opravičilo z naslednjo vsebino: „Tožena stranka, Ivan (Janez) Janša, se opravičujem tožeči stranki, stranki SD, za moje neresnične zapise na družbenem omrežju Twitter o tem, da SD posluje iz ukradene judovske vile na Levstikovi 15 v Ljubljani. Ta vila ni bila ukradena in je SD lastništvo na njej pridobila na zakonit način.“, pod točko III. izreka pa je toženi stranki še naložilo, da mora tožeči stranki povrniti pravdne stroške v višini 832,32 EUR v roku 15 dni od prejema te sodbe, od takrat dalje pa z zakonskimi zamudnimi obrestmi, pod izvršbo.
2. Zoper to zamudno sodbo se je pritožila tožena stranka (v nadaljevanju: toženec), ki sodbo izpodbija v celoti iz vseh pritožbenih razlogov, pritožbenemu sodišču pa predlaga, da njegovi pritožbi ugodi in izpodbijano zamudno sodbo razveljavi in tožbo zavrne, podredno pa, da zadevo vrne v ponovno sojenje sodišču prve stopnje, tožeči stranki pa naloži v plačilo vse pravdne stroške, vključno s stroški pritožbenega postopka. V pritožbi najprej navaja, da v tem konkretnem primeru ni izpolnjen že prvi zakonski pogoj za izdajo zamudne sodbe, saj tožencu tožba ni bila pravilno vročena v odgovor. Drugačen zaključek prvostopenjskega sodišča je po mnenju toženca napačen. Sklicuje se na vročilnico v sodnem spisu, iz katere izhaja, da vročevalec sodne pošiljke z drugopisom tožbe, prilogami k tožbi ter pozivom toženi stranki, naj odgovori na tožbo, ni mogel osebno izročiti naslovniku, prav tako ne kakšnemu odraslemu članu njegovega gospodinjstva,

■
—
■

zato mu je dne 18. 8. 2021 v njegovem hišnem predalčniku pustil obvestilo, v katerem je bilo navedeno, kje je pisanje in rok 15 dni, v katerem ga mora dvigniti. Naslovnik v navedenem roku pošiljke ni dvignil. Po izteku tega roka vročevalec naslovniku pošiljke ni mogel pustiti v hišnem predalčniku. V pojasnilo je označil, da je ovojnica prevelika. Na vročilnici ni zabeleženo, ali je bil dan pravni pouk o možnosti vrnitve pošiljke sodišču v primeru, če ni hišnega predalčnika ali če ta ni uporaben. Na podlagi vročilnice je po oceni toženca mogoče brez vsakršnega dvoma ugotoviti, da vročevalec pri vročanju ni izpolnil zakonske obveznosti iz 4. odstavka 142. člena ZPP, to je obveznosti, da po poteku roka, v katerem je mogoče pisanje dvigniti na pošti, pisanje pusti v hišnem oziroma izpostavljenem predalčniku naslovnika. Pisanje se lahko vrne sodišču samo v primeru, če naslovnik nima predalčnika ali je ta neuporaben, kar pa (kot je razvidno iz vročilnice) ni bil primer v tej zadevi. Vročevalec namreč ni ugotovil, da toženec nima hišnega predalčnika, prav tako tudi ni ugotovil, da hišni predalčnik ni uporaben. Razlog, da je vročevalec opustil svojo obveznosti iz 4. odstavka 142. člena ZPP, je v tem, da konkretna sodna pošiljka zaradi velikosti ni šla v hišni predalčnik. Takšna opustitev pa je po mnenju toženca neutemeljena in nima podlage v 4. odstavku 142. člena ZPP. Toženec izpostavlja, da ima na svojem naslovu hišni predalčnik, ki je tudi uporaben in je omogočal vročanje pisanj. S strani pošte ni bil nikoli obveščen, da bi bilo z njegovim hišnim predalčnikom karkoli narobe, prav tako ni bil nikoli opozorjen o morebitnih pomanjkljivostih, izvajalec poštne storitve mu ni nikoli določil roka za odpravo le-teh. Vročevalec mu je zato bil dolžan dostavljati poštne pošiljke. Navedeno izhaja tudi iz odgovora na reklamacijo glede izvedene vročitve ZPP pisma RV0045938693SI z dne 19. 11. 2021, v katerem je bilo ugotovljeno, da vročitve po ZPP ni bilo mogoče izvesti, saj ni predpisano, kako se vročitev lahko izvede, ko je hišni predalčnik ustrezen, kot v konkretnem primeru, pošiljke pa zaradi dimenzije ni možno vložiti v hišni predalčnik. V obravnavani zadevi se odpira vprašanje, ali je za nastop fikcije vročitve oziroma za pravilnost vročanja po 142. členu ZPP potrebno, da vročevalec pisanje pusti v hišnem predalčniku ter ali lahko vročevalec to obveznost opusti, čeprav stranka hišni predalčnik ima in je ta uporaben, le za konkretno sodno pošiljko je premajhen. Toženec meni, da se zadeva Vrhovnega sodišča RS II Ips 75/2019 z dne 6. 2. 2020, na katero se je v izpodbijani zamudni sodbi sklicevalo sodišče prve stopnje, razlikuje od te zadeve, saj je bilo v zadevi, ki jo je obravnavalo Vrhovno sodišče RS pravnomočno ugotovljeno, na kar je bilo Vrhovno sodišče vezano, da je bil toženec obveščen, da je bilo pisanje vrnjeno sodišču zato, ker je vročevalec ocenil, da je predalčnik neuporaben. V tu obravnavani zadevi pa ni nobenega dvoma, da hišni predalčnik ni bil neuporaben, saj to izhaja tako iz same vročilnice kot tudi iz odgovora Pošte Slovenije z dne 19. 11. 2021. Poleg tega tožnik ni bil seznanjen z obvestilom o prispeli pošiljki, prav tako ne niti z možnostjo, da bo sodna pošiljka v opisanem primeru vrnjena sodišču, kaj šele o tem, da je bila sodna pošiljka dejansko vrnjena sodišču. Četudi bi bila omenjena sodba Vrhovnega sodišča RS uporabljiva tudi za konkretni primer, pa je po oceni toženca tam zavzeto stališče

materialnopravno zmotno in v nasprotju z ustavnopravnimi jamstvi, ki jih zagotavlja Ustava RS v okviru pravice do enakega varstva pravic iz 22. člena in Evropska konvencija o človekovih pravicah (v nadaljevanju: EKČP) v 6. členu. Toženec izpostavlja, da je bil v dosedANJI ustavno sodni praksi pomen instituta vročanja razdelan že v več primerih in v nadaljevanju povzame stališče zavzeto v odločbi Ustavnega sodišča RS opr. št. U-I-279/08 z dne 9. 7. 2009. Ustavno sodišče RS ne izključuje metod vročanja, ki so izjeme od zahteve po vročitvi pisanj neposredno naslovniku. Razlogi varstva pravice nasprotne stranke do sodnega varstva in pravice do sojenja brez nepotrebne odlašanja lahko namreč upravičijo razne oblike nadomestne vročitve in fikcije vročitve. Kar upravičuje navedene načine vročanja, pa je realno pričakovanje, da se bo naslovnik s sodnim pisanjem pravočasno seznanil in da mu bo s tem dejansko omogočeno, da uresniči pravico do izjave v postopku. Dolžnost sodišča v zvezi z zagotovitvijo, da bo sodno pisanje dejansko doseglo naslovnika, je treba razlagati strožje, če gre (kot tudi v konkretnem primeru) za položaj, ko se postopek še ni začel, ko torej naslovnik še ni seznanjen s postopkom. Ni v skladu z Ustavo RS vročanje, pri katerem obstaja velika verjetnost, da se naslovnik s pisanjem ne bo pravočasno seznanil in ne bo mogel uresničiti pravice do izjave v postopku. Skladno z 22. členom Ustave RS je namreč stranki treba omogočiti realno možnost pravočasne seznanitve s sodnim postopkom in z vsemi procesnimi dejanji, ki vplivajo na odločitev sodišča o njeni zadevi. Tudi Evropsko sodišče za človekove pravice (v nadaljevanju: ESČP) povezuje institut vročanja s konceptom poštenega postopka, ki med drugim zahteva, da je stranka seznanjena z uvedbo civilnega postopka zoper njo in da ima možnost v njem sodelovati (povzeto po odločbi Ustavnega sodišča RS v zadevi Up-520/16 z dne 7. 6. 2017). V skladu z izrecno zakonsko določbo 142. člena ZPP se lahko vsakdo upravičeno zanese na to, da mu bo sodno pisanje, v primeru, če ga na pošti ne bo dvignil v roku 15 dni, puščeno v hišnem nabiralniku (če tega ima in je ta uporaben, kot v konkretnem primeru). Da bo vročevalec ravnal tako, je v zakonu jasno in nedvoumno predpisano. Glede na to, da se sodna pisanja, ki jih je v skladu z določbami ZPP treba vročiti osebno, vročajo samo na naslovu dejanskega prebivališča (prim. odločbo Ustavnega sodišča RS U-I-279/08 z dne 17. 12. 2018), je s tem zagotovljeno tudi, da se bo naslovnik s pisanjem dejansko seznanil oziroma se bo s pisanjem dejansko imel možnost seznaniti. Razlogi, zakaj posameznik pisanja na pošti ne prevzame, so lahko različni, vendar z vidika presoje zakonitosti in pravilnosti postopka vročanja ne morejo biti relevantni. Namreč, tudi če je stranki sodno pisanje v skladu z zakonom puščeno v hišnem predalčniku po poteku 15-dnevnega roka, ima stranka možnost, da se s pisanjem tudi dejansko seznaní (tudi če se z obvestilom o poskusu vročitvi npr. ni seznanila, ker se je obvestilo pomešalo med reklamami in ga je stranka spregledala, ker o obvestilu ni bila seznanjena s strani družinskega člana inp.) ter nanj ustrezno in tudi pravočasno odreagira (za odgovor na tožbo je praviloma predpisan rok 30 dni). Toženec, tudi s povzemanjem posameznih sodnih odločb (npr. sklepa VSL I Cp 545/2020 z dne 5. 6. 2020, sklepa VSL I Cp 740/2019 z dne 6. 9. 2019 in sklepa VSL II Cp

2176/2018 z dne 7. 11. 2018), poudarja, da je za pravilnost vročanja potrebno, da vročevalec po preteku 15 dnevnega roka, potem, ko je pustil obvestilo na vratih stanovanja, pusti sodno pisanje v hišnem predalčniku. Toženec poudarja, da v tem konkretnem primeru z obvestilom o prispeli sodni pošiljki ni bil seznanjen, prav tako pa tudi ni bil seznanjen z možnostjo, da bo konkretna sodna pošiljka vrnjena sodišču, če je ne prevzame v roku 15 dni. Obvestilo je sicer prevzela njegova soproga, vendar ga o tem ni seznanila. Sodno pošiljko je poskušala dvigniti na pošti, česar zaradi odsotnosti pooblastila ni mogla storiti, samega obvestila pa tožencu ni izročila niti mu o prejetem obvestilu ni posebej poročala. Toženec zato meni, da mu ni mogoče očitati nobene neskrbnosti v zvezi s samo seznanitvijo s sodno pošiljko. Je predsednik vlade in je bil zaradi službenih obveznosti pogosto, tudi takrat, odsoten od doma. Prav tako po njegovem mnenju ni mogoče neskrbnosti očitati njegovi soprogi, saj se je lahko upravičeno zanesla, da bo pošiljka v vsakem primeru prispela in bila vročena v poštni predalčnik, ki je obstajal in je bil uporaben. Uslužbenka na pošti ji je celo izrecno zatrdila, da bo tako ali tako poštna pošiljka puščena v hišnem nabiralniku. Če bi sodišče in vročevalec postopala v skladu s 4. odstavkom 142. člena ZPP in bi bilo sodno pisanje puščeno v hišnem predalčniku, bi se toženec imel možnost seznaniti s prejeto sodbo (verjetno pravilno tožbo) in nanjo pravočasno (v roku 30 dni) odgovoriti. Toženec ob tem še opozarja na možnost, da bi lahko vročevalec, če je bil hišni predalčnik res premajhen, pisanje bodisi pustil na polici ob hišnem predalčniku (razvidno na fotografiji), saj gre za poštni nabiralnik na zasebnem zemljišču z omejenim dostopom (glej VSL sklep I Cpg 740/2019, da vprašanje, ali nabiralnik uporabniku zagotavlja zasebnost, za presojo (ne)uporabnosti v smislu 4. odstavka 142. člena ZPP ne more biti odločilno), bodisi bi moral biti toženec v skladu s 43. členom ZPos-2 opozorjen na pomanjkljivosti hišnega predalčnika z rokom, da te pomanjkljivosti odpravi. Glede na to, da vročevalec ni storil ne enega ne drugega, bi moral biti toženec vsaj ustrezno poučen, da se je konkretna sodna pošiljka vrnila sodišču, ker je hišni predalčnik premajhen oziroma vsaj o možnosti, da se bo to zgodilo. Ker nič od navedenega ni bilo storjeno, fikcija vročitve ni mogla nastopiti oziroma tožba ni bila pravilno vročena. Toženec še enkrat izpostavi, da je v tem konkretnem primeru toženec hišni predalčnik imel ter da je bil ta uporaben, bil pa je z vidika konkretne poštna pošiljke premajhen. V takšnih primerih ni predpisano, da se pisanje vrne sodišču. Toženec v konkretnem primeru ni bil nikoli poučen (takšen ni niti splošni pravni pouk kot ga predpisuje Pravilnik o ovojnici za vročanje po pošti v pravnem postopku) niti o hipotetični možnosti, da se bo sodno pisanje, v kolikor bo to za hišni predalčnik preveliko, vrnilo sodišču. V primeru, ko se posega v tako pomembno pravico kot je pravica do informacije v sodnem postopku, bi morala biti po oceni toženca zakonska določila jasna in nedvoumna, kar so zahteve načela pravne države. Posebej še opozarja, da v zvezi s hišnim predalčnikom niso predpisani nobeni standardi, kar pa bi moralo biti, če naj se uporabijo sankcije kot v konkretnem primeru. Toženec sodišču očita, da mu je zaradi nepravilnega vročanja neutemeljeno poseglo v pravico do enakega varstva

pravic iz 22. člena Ustave RS. V nadaljevanju pritožbe toženec izpodbija zaključke sodišča prve stopnje o protipravnosti njegovih izjav, objavljenih na družbenem omrežju Twitter. Ne strinja se namreč z zaključki sodišča prve stopnje v izpodbijani zamudni sodbi, da so izjave protipravne, ker naj bi z njimi toženec zatrjeval, da je tožnica vilo pridobila s kaznivim dejanjem tatvine, čeprav je vedel, da je to v celoti neresnično, da so obravnavane izjave, vse objavljene na družbenem omrežju Twitter, objektivno žaljive, saj vsebujejo jasno sporočilo, da je tožnica nepremičnino, kjer ima sedež, ukradla, pa tudi, da se je toženec zavedal neresničnosti svojih izjav, saj je bil ob podpisu menjalne in darilne pogodbe, na podlagi katere je lastništvo stavbe na naslovu Levstikova 15 v Ljubljani prešlo z Republike Slovenije na predhodnico tožnice, član Vlade RS in član vladne komisije za premoženjsko pravne zadeve. Meni, da je odločitev sodišča prve stopnje, da je toženec na opisan način protipravno posegel v tožničin ugled materialnopravno napačna. Toženec ob tem izpostavlja, da je pri presoji vprašanja protipravnosti toženčevega ravnanja treba opraviti tehtanje ustavno zavarovanih pravic, ki si v tej zadevi stojijo nasproti, in sicer tožničinih pravic do ugleda iz 35. člena Ustave RS in toženčeve pravice do svobode izražanja iz 39. člena Ustave RS. V nadaljevanju pritožbe, tudi s sklicevanjem na posamezne odločbe Ustavnega sodišča RS in ESČP, toženec povzame stališča, izhodišča in kriterije, ki jih je potrebno upoštevati pri tehtanju omenjenih ustavno zavarovanih pravic, pa tudi poseben pomen varstva, ki ga uživa politično izražanje, nato pa izpostavi nekaj za ta konkretni primer, po njegovi presoji, pomembnih okoliščin. Poudarja, da je v obravnavanem primeru šlo za objavo preko Twitterja, ki je spletno družbeno omrežje in mikroblogna storitev, ki svojim uporabnikom omogoča, da med seboj izmenjujejo kratka sporočila, dolga do 280 znakov. Družbena omrežja imajo zaradi dostopnosti in zmožnosti shranjevanja in prenašanja velike količine podatkov preko geografskih meja vedno večjo vlogo pri omogočanju lažjega dostopa javnosti do informacij in tudi njihovem učinkovitem razširjanju. Twitter je družbeno omrežje, kjer se je v več kot desetletju njegovega obstoja oblikovala specifična subkultura izražanja in komuniciranja. Za objave na tem omrežju je značilno, da gre praviloma za ekspresivne, zelo kratke, hitre, tudi pikre, zajedljive, nemalokrat prostaške odzive, napisane v pogovornem stilu, brez poglobljenega razmisleka. Uporabniki Twitterja zapis besedila pogosto krajšajo, kar pa ni pogojeno le s pomanjkanjem prostora, ampak ima tudi družbeno in čustveno razsežnost, s katero se izraža osebna identiteta in izkazuje pripadnost neki družbeni skupini, pa tudi ustvarja spontano, lahkotno vzdušje v komunikaciji. To pomeni, da povprečni uporabnik Twitterja tvite oziroma čivke bere hitro, jih ne preučuje ter jih razume v kontekstu, ki je specifičen za to družbeno omrežje. Na tak, hipen in ekspresiven način sporočila tudi nastajajo. Pri presoji protipravnosti objave na Twitterju tako ni pravilen jezikovno-analitičen pristop, ampak je treba izhajati iz tega, kakšen je bil hipni učinek objave na povprečnega uporabnika oziroma sledilca. Pri omejevanju izražanja v tovrstnem komunikacijskem okolju je treba zaradi doktrine zastraševalnega učinka (chilling effect) hkrati upoštevati način

nastajanja sporočil (glej 28. do 30. točko sodbe Vrhovnega sodišča II Ips 75/2019). Komunikacija prek Twitterja, ki uporabniku omogoča takojšen, hipen odziv - prek telefona, tablice ali kar iz domačega naslanjača pred televizorjem, hkrati pa od njega zahteva, da mora biti odziv kratek in kar-se-da zgoščen, je primerljiva z živahno, polemično debato. Za take debate pa sodna praksa ESČP ravno zaradi njene specifične narave (hitra, spontana izmenjava mnenj, ki ne dopušča tehtnega premisleka o izpostavljenem) svobodi izražanja dopušča še posebej široke meje (tako npr. v zadevi Gavrilovici zoper Moldavijo z dne 15. 12. 2009, točka 58, enako sodba v zadevi Csanics zoper Madžarsko z dne 20. 1. 2009, točka 44, glej tudi 22. točko odklonilnega mnenja vrhovnega sodnika Jana Zobca k sodbi Vrhovnega sodišča II Ips 22/2021 z dne 1. 9. 2021). Sodišču prve stopnje toženec očita, da v obravnavanem primeru ni opravilo skrbnega tehtanja nasprotujočih si ustavnih pravic v skladu s kriteriji, kot so uveljavljeni v sodni praksi. Prvo napako je po njegovi oceni storilo že s tem, ko je slepo sledilo tožničnemu zaključku, da je toženec v vseh zgoraj citiranih izjavah trdil, da je tožeča stranka ukradla judovsko vilo. Glede na to, da pravni zaključki ne morejo šteti za priznane, saj se v skladu z drugim odstavkom 214. člena ZPP za priznana lahko štejejo samo dejstva, ne pa tudi pravni zaključki ali pravna kvalifikacija (tako J. Zobec v Pravdni postopek, zakon s komentarjem, 2. knjiga, GV Založba, 2006, enako tudi Vrhovno sodišče v sodbi II Ips 60/2015 z dne 9. 7. 2015), bi po mnenju toženca sodišče prve stopnje moralo samo ocenjevati, kakšen je bil pomen spornih izjav. Tako je v zadevi II Ips 22/2021 z dne 1. 9. 2021 Vrhovno sodišče izrecno poudarilo, da sodišče ni vezano na pomensko razlago tvita, kot jo ponuja tožnica v tožbi. Toženec pa z nobenim od obravnavanih tvitov ni trdil, da je tožnica ukradla judovsko vilo, temveč je govoril le o „ukradeni judovski vili“, kar pa je treba umestiti v kontekst, v katerem je bila ta izjava podana. Toženec je s svojimi izjavami le opozarjal na zgodovinsko gledano sporno lastništvo stavbe, v kateri ima tožnica svoj sedež. Gre za družbeno pomembno temo, o kateri se je imel toženec kot politik (prej opozicijski) pravico izjavljati. Toženec meni, da v tem konkretnem primeru ni izpolnjen niti pogoj iz 4. alineje 1. odstavka 318. člena ZPP za izdajo zamudne sodbe. V skladu s to zakonsko določbo je sodišče dolžno preverjati, ali so dejstva, na katera se opira tožbeni zahtevk v nasprotju z dokazi, ki jih je priložila tožnica, ali z dejstvi, ki so splošno znana. V kolikor takšno nasprotje obstaja, za izdajo zamudne sodbe niso izpolnjeni zakonski pogoji. Sodišče prve stopnje po mnenju toženca navedene zakonske določbe ni spoštovalo, saj v kolikor bi to preverjalo, bi ugotovilo, da predloženi dokazi ne potrjujejo tožbenih navedb, da je toženec tožnici očital, da je ukradla judovsko vilo, temveč prikazujejo prav nasprotno, da je šlo za razpravo o tem, ali je bila pridobitev judovske vile, ki je sicer pravnoformalno lahko bila pravilna, pridobljena na legitimen način. Dokazi, ki jih je tožnica priložila k tožbi, dokazujejo, da je v javnosti o tem tekla živahna razprava, tako v slovenskem kot tudi v tujem medijskem prostoru. Tožbene navedbe in članek "Šturm za Demokracijo: Glede zahtev judovske skupnosti treba preučiti vsa zgodovinska dejstva" z dne 6. 10. 2005, po mnenju toženca izkazujejo, da so že v letu 2005

obstajale zahteve judovske skupnosti v zvezi z restitucijo judovskega premoženja, predmet zahteve pa je bila, kot izhaja iz samega članka, tudi vila - Feliksa Moskoviča, kjer je sedaj tožničin sedež. Tožnica je sicer predložila nekatere dokumente, ki izkazujejo način prehoda lastništva sporne stavbe, vendar je iz predloženih dokazov razvidno, da pri obravnavani temi ni bilo v ospredju vprašanje o tem, ali je bil prenos lastništva pravnoformalno pravilno izveden, temveč se je utemeljeno porajalo vprašanje, ali je bil takšen prenos legitimen. Npr. v članku „Rdeča buržoazija“ z dne 18. 10. 2020 je zapisano, da so „sporno vilo“ imeli v lasti Judje, ki so bili potem ubiti v nacionalističnih taboriščih, komunistična oblast pa je vilo zasegla. Toda najprej velja pogledati, kje so komunisti imeli najprej sedež. Na Tomšičevi ulici v Ljubljani je monumentalna stavba, ki je neposredno povezana z zgradbo slovenskega parlamenta. Gre za zgradbo, ki je bila zgrajena leta 1978 kot Kranjska hranilnica. Komunisti so jo po drugi svetovni vojni zasegli in jo obdržali zase, nikoli pa je niso vrnil prejšnjim lastnikom. Zgradba je danes sestavni del DZ, ZKS pa se je s preoblikovanjem v stranko preselila v že omenjeno vilo, ki je bila tedaj v državni lasti. Njenega nekdanjega lastnika Feliksa Moskoviča so komunistične oblasti obtožile sodelovanja z gestapom, zato so mu zaplenili celotno premoženje. Kasneje je hišo dobil Moskovičev svak in jo nato prodal. Nova lastnica je leta 1961 vilo prepustila splošnemu ljudskemu premoženju, z vilo pa je potem upravljala Uprava zgradb uradov in zavodov LRS v Ljubljani. Leta 1982 se je na podlagi 5. člena Zakona o vknjižbi nepremičnin v družbeni lasti v zemljiško knjigo kot imetnik pravice uporabe vknjižila SR Slovenija. Seveda se postavlja vprašanje legitimnosti posla, saj so bile zaradi pritiskov kupčije vprašljive, velikokrat je šlo za prisilno prodajo daleč pod realno ceno. V članku „Vandali umazali fasado ukradene vile“ z dne 16. 2. 2021 je razvidno, da je o resnici o Moskovičevi vili govoril že leta 2018 zgodovinar Marko Štrovs, ki je opozoril na sporno preteklost prostorov današnjega državnega zbora nekdanje Banovinske hranilnice, kjer je Združena lista nastopala kot lastnica, čeprav bi to morala biti državna lastnina. Marko Štrovs je posebej izpostavil, da četudi je nakup Moskovičeve vile pravnoformalno pokrit in je nemara v arhivu zapisano celo, da je prevzem prostorov v Banovinski hranilnici izpeljan na videz zakonit način, so vse kupčije, ki so jih ljudje z državo Jugoslavijo sklepali po letu 1945, tako ali tako sporne. Ljudje so bili namreč pod pritiskom, morali so prodajati državi pod realno ceno, sicer bi jih izselili na silo. Je pa skorajda nemogoče ugotoviti, kakšni so bili realni zneski, tudi v primeru Moskovičeve vile. Iz istega članka izhaja, da je zgodovino nekdanje judovske vile obravnaval tudi dr. Renato Podberšič, ki je bil član komisije, ki je raziskovala partijske malverzacije v povojnem obdobju. V članku „Đurić razkrinkal antisemitizem Tanje Fajon in SD“ z dne 8. 9. 2020 je izpostavljeno, da je tožnica vilo pridobila z menjavo za prostore na Tomšičevi, lastnik katerih ni mogla biti, saj bi moralo iti za državno lastnino. Matej Kovač je npr. opozoril, da če gre za dedovanje po revolucionarnem pravu je to moralno zavržno, prav tako so kraja prisilni odkupi pod ceno. V članku „Silovit napad beograjske televizije B92 na Tanjo Fajon: Bruseljska milijonarka in antisemitka v vili ubitih v Auschwitzu“ z

dne 29. 7. 2020 je razviden zapis: Čeprav je Socialistična republika Slovenija po navedbah B92 na videz po zakoniti poti prišla do lastništva vile Moskovič, se je to zgodilo za smešno nizko ceno. Ve se kakšna je bila praksa v tedanjih časih, ko je bila hiša vseč partizanskim komadantom. V članku „Povsem v slogu salonske levice: Ultralevičar in proračunski koritar Darko Štrajn in njegov antisemitski izpad“ z dne 26. 11. 2020 izhaja, da je bila Moskovičeva vila med II. svetovno vojno na sporen način pridobljena od judovske družine, pri čemer je bilo opozorjeno na razliko med de iure in de facto pridobitvijo. Na sporno lastništvo judovske vile je opozorjeno tudi v članku z dne 10. 8. 2019 z naslovom „Noro SD-jevec Sarkič presegel celo samega sebe“, v katerem je sicer pojasnjeno ozadje pridobitve predmetne vile, pri čemer je bilo izpostavljeno, da bi, če bi v menjava obstajal kriterij pravičnosti, morala tožnica odkupiti Moskovičevo vilo od države, tako pa jo je dobila v dar. Vračilo sporne judovske vile je bil tudi predmet poziva Evropske judovske zveze, kar je razvidno iz članka „Tanja Fajon dobila poziv Evropske judovske zveze glede ukradene vile: Bilo bi primerno, pravično in moralno, da zgodovinske napake popravite!“ z dne 15. 4. 2021. V članku je tudi izpostavljeno, da je bila posest prodana pod vprašljivimi pogoji. Iz članka z dne 16. 4. 2021 „Bo popravljena zgodovinska napaka in bo judovska vila, ki jo naseljujejo Socialni demokrati, postala Judovski center?“ izhaja, da je Judovska skupnost Slovenije v zvezi s prevzemom vile Moskovič zapisala, da je ta bil sicer izveden pravno legalno vendar po načelih revolucionarnega prava poveljne Jugoslavije ne ustreza današnjemu videnju pravičnosti. Enako izhaja iz članka „Ukradena“ vila stranke SD v tujini zelo odmeva Poglejte kako so se spravili na Tanjo Fajon“ z dne 19. 4. 2021 in članka „Afera ukradena vila: Tanja Fajon na zagovor k Judom“ z dne 28. 4. 2021. Toženec v pritožbi nadalje še navaja, da zgolj dejstvo, da so obravnavani tviti objektivno žaljivi, še ne omogoča zaključka, da je toženec protipravno okrnil tožničin ugled, kot to v izpodbijani sodbi sklepa prvostopenjsko sodišče. Sodišče ne more opustiti presoje po ustaljenih kriterijih, četudi bi obstajali pogoji za izdajo zamudne sodbe. Kot izhaja iz uvodoma povzetega materialnopravnega izhodišča, so v skladu z ustaljeno sodno prakso lahko dopustne tudi informacije in izjave, ki žalijo, šokirajo, vznemirjajo, provocirajo inp.. Zato bi sodišče, da bi lahko napravilo sklep o utemeljenosti tožbenega zahtevka, moralo nujno upoštevati tudi to, da je na temo judovske vile v medijih (članke je priložila tožnica) potekala razprava, ki je v splošnem interesu - razpravljalo se je o zgodovinskih dejstvih v zvezi z judovsko vilo ter o tem, na kakšen način je bila prodana državi, prav tako se je razpravljalo o tem, na kakšen način je prišla tožnica do nepremičnine, ki jo je nato zamenjala za t. i. judovsko vilo. Tožnica ni ničesar pojasnila o načinu pridobitve stavbe na naslovu Tomšičeva 5. Sodišče bi moralo upoštevati, da je toženec kot politik, v določenem obdobju tudi kot opozicijski poslanec, užival široko varstvo njegove pravice do svobode izražanja, njegova kritika pa je bila usmerjena zoper (vladajočo) politično stranko, ki je bila dolžna trpeti kritike njenega delovanja. Delovanje političnih strank in njihovih predstavnikov v zakonodajni in izvršilni veji oblasti sodi med ključne teme, pomembne za delovanje demokratične družbe. Temeljna

funkcija političnih strank je uresničevanje političnih ciljev s sodelovanjem pri izvrševanju oblasti. Javna razprava o njihovem delovanju je zato ne le zaželeno, ampak predstavlja enega od nujnih mehanizmov, prek katerih se v demokratični družbi vzpostavlja nadzor nad delovanjem posameznih vej oblasti. Ker se ugled kot vrednost, ki jo ima oseba v družbi, oblikuje ne le na podlagi deklariranih stališč, ampak tudi na podlagi njenih ravnanj, vsaka javna razprava o delovanju politične stranke potencialno posega v njihov ugled. Razumevanje, po katerem bi na drugi strani vsako poročanje o nepravilnostih pri njihovem delovanju ali celo več, o za politično stranko neželenih temah predstavljalo (nedopusten) poseg v njen ugled, bi zato pomenilo konec odprte razprave o pomembnem delu vprašanj, ki se nanašajo na ravnanje nosilcev oblasti (prim. VSL sklep I Cp 3575/2011 z dne 6. 7. 2012). Nadalje toženec v pritožbi sodišču prve stopnje še očita, da se ni ukvarjalo niti z vprašanjem predhodnega ravnanja tožnice, na katero se nanaša objava, čeprav je to eden od pomembnih kriterijev za presojo protipravnosti. Tako iz trditvene podlage kot tudi iz priloženih dokazov, pa je po njegovi oceni razvidno, da se je toženec s svojimi tviti praviloma odzival na očitke, ki ga je zoper njega oziroma njegovo stranko SDS naslavljala tožnica. Toženec npr. v tvitu z dne 15. 1. 2020 sploh ni navedel nobenih neresničnih dejstev, saj iz tožbenih navedb in priloženih dokazov izhaja, da je dejansko res, da ima tožnica sedež v vili, ki je bila v lasti židovske družine, prav tako je res, da je ta družina preminula v holokavstu. Neresnična ni niti izjava, da tožnica za vilo ni plačala niti centa, saj kot tudi sama trdi, jo je pridobila z menjalno pogodbo, pri čemer pa je - kot izhaja iz samih dokazov - sporen način pridobitve nepremičnine, ki jo je tožnica ponudila v zamenjavo. Toženec se je v tvitu z dne 10. 6. 2020 odzval na tožničin predhodni očitek, da je treba javno RTV Slovenija zaščititi, pri čemer je namigovala (s sliko), da želi tožnik (verjetno pravilno toženec) spremeniti javni medij v strankarsko trobilo. S tvitom z dne 20. 6. 2020 se je toženec odzval na očitke o napakah, ki naj bi jih v prvih stotih dneh storila toženčeva vlada. S tvitom z dne 30. 6. 2020 se je toženec odzval na tožničin poziv k odstopu in očitke o kriminalu in korupciji, ki naj bi segal v vrh vlade. Tvit z dne 12. 7. 2020 je toženčev odziv na kritiko Tanje Fajon, da je toženec izrekel sramotne besede v zvezi s Srebrenico in da bi se moral opravičiti. S tvitom z dne 27. 10. 2020 se je toženec odzval na tožničin očitek, da je povozila predlog SD za dostojne pokojnine. S tvitom z dne 27. 1. 2021 se je toženec odzval na tožničino objavo citata Anne Frank, splošno znane judovsko-nemške pisateljice. S tvitom z dne 15. 2. 2021 se je toženec odzval na tožničino objavo, da so na dan glasovanja o nekonstruktivni nezaupnici na Levstikovih 15 v Ljubljani vandali uničili fasado. S tvitom z dne 7. 4. 2021 se je toženec odzval na tožničino izjavo, da naj bo stanovanje pravica, ne problem. S tvitom z dne 13. 4. 2021 se je toženec odzval na očitek Tanje Fajon, da tožnik in njegova stranka laže ter da se vede škodljivo in neodgovorno do Slovenije, njenih državljanov in JV regije. S tvitom z dne 13. 4. 2021 se je toženec odzval na tožničino zahtevo za sklic nujne seje zaradi toženčevih stališč o Zahodnem Baklanu. S tvitom z dne 16. 4. 2021 se je toženec odzval na medijsko objavo, da Evropska judovska skupnost želi nazaj stavbo SD.

Z objavo tvita z dne 22. 5. 2021 se je toženec odzval do tožničinega komentarja v zvezi s streljanjem, ki se je zgodilo pred Judovskim kulturnim centrom in Mini teatrom. V kolikor bi sodišče upoštevalo vse okoliščine konkretnega primera, po mnenju toženca ne bi moglo priti do zaključka, da je namerno in zavestno širil trditve o tem, da je tožnica ukradla vilo oziroma nepremičnino, v kateri ima tožnica svoj sedež. Toženec je prepričan, da je sodišče z izpodbijano odločitvijo neutemeljeno poseglo v njegovo pravico do svobode izražanja iz 39. člena Ustave in 10. člena EKČP. V nadaljevanju svoje pritožbe toženec izpodbija tudi prisojo odškodnine in njeno višino, saj meni, da je odločitev sodišča prve stopnje materialnopravno zmotna. Sodišču prve stopnje očita, da v izpodbijani sodbi sploh ni obrazložilo dejstev in okoliščin, na podlagi katerih je določilo višino odškodnine, zato odločitve v tem delu ni mogoče preizkusiti niti je ni mogoče obrazloženo izpodbijati (absolutna bistvena kršitev pravil postopka iz 14. točke 2. odstavka 339. člena ZPP). Če pa je sodišče pri odločitvi upoštevalo medijsko izpostavljenost obravnavane teme, pa toženec pojasnjuje, da so, kot je bilo predhodno že povzeto, mediji v svojih objavah natančno opisali način, na katerega je tožnica pridobila sporno nepremičnino (ki ne odstopa od tistega, kar zatrjuje tožnica), opozorili pa so zgolj na to, da se iz razlogov, ki so bili že obrazloženi, poraja vprašanje legitimnosti načina pridobitve lastninske pravice. Med toženčevim ravnanjem in škodo, ki naj bi tožnici nastala zaradi pisanja medijev, ni prav nobene vzročne zveze, zato iz tega naslova tožnici po mnenju toženca ni mogoče prisoditi nobene oziroma višje odškodnine. Po njegovem mnenju bi sodišče pri presoji višine odškodnine moralo upoštevati, da bo tožnica dobila zadoščenje tudi v obliki objave sodbe ter javnega opravičila, zato bi tudi iz tega razloga morala biti odškodnina ustrezno nižja. Izhajajoč iz teoretičnih izhodišč (zlasti D. Jadek Pensa, Obligacijski zakonik (splošni del) s komentarjem, 1. knjiga, GV Založba Ljubljana 2003, str. 1018-1019) toženec poudarja, da so nederarne sankcije za kršitve osebnostnih pravic umeščene pod naslov „Povrnitev nepremoženjske škode“, kar jasno kaže na to, da se s sankcijami iz 178. člena OZ zasleduje dvojni namen, in sicer po eni strani res služijo odstranitvi kršitve osebnostne pravice, vendar jih po drugi strani zakonodajalec šteje tudi kot eno izmed oblik povrnitve nepremoženjske škode. Izpostavlja še zadevo Višjega sodišča v Ljubljani I Cp 510/2017 z dne 5. 4. 2017, v kateri je zapisalo, da se sankcije po 178. in 183. členu OZ medsebojno ne izključujejo, je pa treba v vsakem primeru skrbno presoditi, ali je namen, ki ga zasleduje odškodnina, s prejemom opravičila oziroma preklicem izjave že dosežen. Sodišče je prvostopenjskemu sodišču v izpostavljenem primeru zato naložilo, da mora navedeno okoliščino ustrezno ovrednotiti. Smiselno enako po oceni toženca izhaja tudi iz sodbe Višjega sodišča v Ljubljani I Cp 1879/2016 z dne 18. 1. 2017, v kateri je sodišče upoštevalo okoliščino, da je tožnik v toženkinem opravičilu in objavi sodbe iskal in tudi že dobil zadoščenje. Končno toženec izpodbija tudi odločitev sodišča prve stopnje o stroških postopka, vsebovano v izpodbijani zamudni sodbi, saj ima nepravilna odločitev o glavnem tožbenem zahtevku za posledico, da je nepravilna tudi odločitev sodišča o uspehu pravnih strank v tem

pravdnem postopku in odločitev, da je toženec dolžan tožnici povrniti stroške tega pravnega postopka.

3. Tožeča stranka (v nadaljevanju: tožnica) je na pritožbo toženca odgovorila, v odgovoru pa se zavzema za njeno zavrnitev in priglaša še stroške tega pritožbenega postopka.
4. Pritožba toženca ni utemeljena.
5. V tej pravdni zadevi je sodišče prve stopnje o tožbenem zahtevku odločilo z zamudno sodbo. Takšna sodba se izda, če so za to izpolnjeni pogoji, ki jih predpisuje 318. člen ZPP. Na podlagi te določbe izda sodišče sodbo, s katero ugotovi tožbenemu zahtevku, če tožena stranka na pravilno vročeno tožbo v določenem roku ne odgovori in če so izpolnjeni naslednji pogoji: da je toženi stranki tožba pravilno vročena v odgovor; da ne gre za zahtevek, s katerim stranke ne morejo razpolagati; da izhaja utemeljenost zahtevka iz dejstev, ki so navedena v tožbi; ter da dejstva, na katera se opira tožbeni zahtevek, niso v nasprotju z dokazi, ki jih je predložil sam tožnik ali z dejstvi, ki so splošno znana.
6. Pritožbeno ni izpodbijana sicer pravilna ugotovitev sodišča prve stopnje v izpodbijani zamudni sodbi, da v tej zadevi ne gre za zahtevek, s katerim stranke ne morejo razpolagati (3. odstavek 3. člena ZPP), da je tako izpolnjen pogoj iz 2. točke 1. odstavka 318. člena ZPP za izdajo zamudne sodbe. Izpodbijana tudi ni ugotovitev sodišča prve stopnje, da toženec v roku 30 dni od dneva, ko je nastopila fikcija vročitve, t.j. od 2. 9. 2021, ki se je iztekel dne 4. 10. 2021, na tožbo ni odgovoril.
7. Neutemeljene so pritožbene navedbe toženca o zmotnosti zaključka sodišča prve stopnje v izpodbijani sodbi, da mu je bila tožba v odgovor vročena pravilno, posledično pa tudi njegove pritožbene navedbe, da mu je bilo zaradi nepravilnega vročanja neutemeljeno poseženo v njegovo pravico do enakega varstva pravic iz 22. člena Ustave RS in 6. člena EKČP, da ni bil izpolnjen že prvi pogoj za izdajo zamudne sodbe iz 1. točke 1. odstavka 318. člena ZPP.
8. Sodišče mora tožbo vročiti osebno stranki. Določbe o osebni vročitvi so urejene v 142. členu ZPP. Če vročitev po 140. členu ZPP ni možna, se osebna vročitev fizični osebi opravi tako, da vročevalec pisanje izroči sodišču, ki je vročitev odredilo, če gre za vročitev po pošti, pa pošti v kraju njegovega stanovanja, v hišnem ali izpostavljenem predalčniku oziroma na vratih stanovanja pa pusti obvestilo, v katerem je navedeno, kje je pisanje, in rok 15 dni, v katerem mora naslovník pisanje dvigniti. Na obvestilu in na pisanju, ki bi ga moral vročiti, vročevalec navede vzrok za takšno ravnanje in dan, ko je obvestilo pustil naslovníku, ter se podpiše (3. odstavek 142. člena ZPP). V 4. odstavku 142. člena ZPP je določeno, da se vročitev po prejšnjem odstavku šteje za opravljeno z dnem, ko naslovník pisanje dvigne. Namesto naslovníka lahko pisanje dvigne

●
—
■

oseba, ki jo je naslovnik na pošti pooblastil kot pooblaščenca za dvig pisanj, če je pooblastilo deponirano na pošti in se ta oseba na pošti identificira z osebnim dokumentom s fotografijo. Ta oseba na vročilnici poleg svojega podpisa pripiše besedi „po pooblastilu“. Če naslovnik pisanja ne dvigne v 15 dneh, se šteje, da je bila vročitev opravljena s pretekom tega roka, na kar je treba naslovnika v obvestilu iz prejšnjega odstavka opozoriti. Po preteku roka vročevalec pusti pisanje iz prejšnjega odstavka v hišnem oziroma izpostavljenem predalčniku naslovnika. Če naslovnik nima predalčnika ali je ta neuporaben, se pisanje vrne sodišču, na kar je treba naslovnika v obvestilu iz prejšnjega odstavka opozoriti.

9. Namen fikcije vročitve, ki je določena v 4. odstavku 142. člena ZPP, je v določiti trenutka, od katerega za stranko prične teči zakonski rok za vložitev tožbe ali pravnega sredstva, oziroma trenutka, s katerim nastopijo druge pravne posledice v sodnem postopku, čeprav pisanja ni prevzela¹. Fikcija vročitve nastopi torej že s samim potekom 15-dnevnega roka za dvig pisanja, medtem ko seznanjenost z vsebino pošiljke za pravilnost vročitve ni relevantna.
10. Sodišče prve stopnje je v izpodbijani zamudni sodbi v točkah od 8. do 10. obrazložitve ugotovilo, da vročevalec sodne pošiljke (ki je vsebovala drugopis tožbe, priloge k tožbi ter poziv toženi stranki, naj odgovori na tožbo) ni mogel osebno izročiti naslovniku, prav tako ne kakšnemu odraslemu članu njegovega gospodinjstva. Zato mu je dne 18. 8. 2021 v njegovem hišnem predalčniku pustil obvestilo, v katerem je bilo navedeno, kje je pisanje in rok 15 dni, v katerem ga mora dvigniti. Naslovnik v navedenem roku pošiljke ni dvignil. Po izteku tega roka vročevalec naslovniku pošiljke ni mogel pustiti v hišnem predalčniku. V pojasnilo je označil, da je ovojnica prevelika. Zaključilo je, da je glede na določbo 142. člena ZPP šteti, da je bila navedena pošiljka tožencu pravilno vročena po poteku 15 dnevnega roka, ki je pričel teči naslednji dan po tistem, ko je vročevalec pustil obvestilo o prispeli pošiljki v poštnem nabiralniku (t.j. 18. 8. 2021), torej 2. 9. 2021. Pojasnilo je, da z vidika pravice do izjave zadošča, da je naslovnik s prejetim tipskim obvestilom opozorjen na vrnitev neprevzete pošiljke na pošti sodišču, če te ni mogoče pustiti v hišnem predalčniku, ker je ta premajhen (tako tudi odločba VS RS II Ips 75/2019), pa tudi, da je namen vročanja omogočiti in zagotoviti, da bo udeleženec postopka seznanjen s procesnimi dejanji nasprotne stranke in sodišča in da bo temu primerno lahko pripravil svojo obrambo.
11. Za pravilno vročitev po 3. in 4. odstavku 142. člena ZPP je odločilno, da je tožencu bilo sodno pisanje vročeno na naslovu, kjer dejansko biva in da mu je bilo 18. 8. 2021 obvestilo z vsebino, kot je ugotovilo sodišče prve stopnje, puščeno v hišnem predalčniku. Toženec ni trdil, da obvestilo z dne 18. 8. 2021 ni bilo puščeno v hišnem predalčniku, prav tako ni zatrjeval, da na naslovu, kjer mu

¹ Tako obrazložitev načelnega pravnega mnenja, sprejetega na občni seji VSS 14. 1. 2015, iz katerega izhaja, da se pri izteku roka iz 4. odstavka 87. člena ZUP in 4. odstavka 142. člena ZPP določbo 2. odstavka 101. člena ZUP in 4. odstavka 111. člena ZPP ne upoštevata.

mu je bilo sodno pisanje vročeno s fikcijo vročitve po 3. in 4. odstavku 142. člena ZPP, nima dejanskega prebivališča. Z vidika pravice do izjave pa zadošča, da je naslovnik na vrnitev konkretne pošiljke sodišču opozorjen s tipskim obvestilom za primer osebne vročitve v skladu s Pravilnikom o ovojnici za vročanje po pošti v pravnem postopku (v nadaljevanju: Pravilnik o ovojnici), v katerem je navedeno tudi, da bo pismo vrnjeno sodišču, ki je odredilo njegovo vročitev, če naslovnik predalčnika nima ali je ta neuporaben.

12. Temu pogoju je bilo v obravnavani zadevi v celoti zadoščeno. Kot izhaja iz ovojnice v spisu na listni številki 18, je bila tudi v tem konkretnem primeru tožba tožencu vročana s (tipsko) ovojnico, predpisano s Pravilnikom o ovojnici. Zaključka o pravilnosti vročitve zato toženec ne more uspešno izpodbiti s pritožbeno navedbo, da na vročilnici, ki se nahaja v sodnem spisu, ni zabeleženo, ali je bil dan pravni pouk o možnosti vrnitve pošiljke sodišču v primeru, če ni hišnega predalčnika ali če ta ni uporaben, saj vsebina vročilnice, ki se po vrnitvi pošiljke nahaja v spisu, ni relevantna za presojo vprašanja, ali je bil dan takšen pravni pouk ali ne. Takšen pravni pouk je namreč v skladu z 12. členom Pravilnika o ovojnici natisnjen le na na zadnji strani obvestila o prispelem pismu na levi strani spodnjega dela podaljška ovojnice, ki se pusti v hišnem predalčniku naslovnika v primeru osebne vročitve.² Tega, da obvestilo o prispelem pismu dne 18. 8. 2021 ni bilo puščeno v hišnem predalčniku, pa toženec ni zatrjeval. Prav nasprotno. V pritožbi je sam navajal, da je obvestilo prevzela njegova soproga, kar potrjuje ugotovitev sodišča prve stopnje v izpodbijani zamudni sodbi, da je vročevalec potem, ko sodne pošiljke ni mogel osebno izročiti naslovníku, prav tako pa tudi ne kakšnemu odraslemu članu njegovega gospodinjstva, dne 18. 8.

2 12. člen Pravilnika o ovojnici se glasi:

„(1) Na obvestilu o prispelem pismu je na sprednji strani za besedilom »OBVESTILO O PRISPELEM PISMU«, pod katerim je besedilo »(izpolni v primeru osebne vročitve)«, kateremu sledi prostor za osebno ime in naslov naslovnika, natisnjeno naslednje besedilo:

»Čaka vas priporočeno pismo opr. št. ...., vročilnica št. ...., pošiljatelj ..... Ker vročevalec danes ..... pisma ni mogel izročiti niti vam niti odraslemu članu vašega gospodinjstva / Ker se vam po dogovoru s pošto pismo vroča v p.p. (označi!), lahko pismo prevzamete na pošti ..... v 15 dneh od ..... dalje v delovnem času pošte, danes pa od ..... do ..... ure.

V ....., dne .....

Podpis vročevalca .....

(2) Na zadnji strani obvestila je natisnjeno naslednje besedilo:

»Pravni pouk

Če pisma v tem roku ne boste prevzeli, bo sodišče štelo, da je vročitev opravljena po poteku tega roka. Po poteku tega roka bo pismo puščeno v vašem hišnem oziroma izpostavljenem predalčniku ali poštnem predalu. Če predalčnika nimate ali je neuporaben ali bo vaš poštni predal poln, bo pismo vrnjeno sodišču, ki je odredilo vročitev (člen 142. oziroma 139/2 in 3 ZPP).“

2021 v njegovem hišnem predalčniku pustil obvestilo, v katerem je bilo navedeno, kje je pisanje in rok 15 dni, v katerem ga mora dvigniti.

13. Namen vročanja s fikcijo vročitve je v tem, da zagotavlja razumno pričakovanje, da se bo naslovnik lahko pravočasno seznanil z vročenim pisanjem. Zaradi obvestila, puščenega v nabiralniku, obstoji realno pričakovanje, da je naslovnik izvedel za sodno pisanje, ki mu je namenjeno in je imel tudi realno možnost, da to pisanje na pošti dvigne in se z njim seznaní. Ker je bilo obvestilo o prispelém pismu tožencu puščeno v hišnem predalčniku na naslovu njegovega prebivališča in ker toženec v pritožbi ni zatrjeval in izkazal, da na tem naslovu dejansko ne biva, prav tako pa tudi ni zatrjeval in izkazoval daljši čas trajajoče odsotnosti s tega naslova v času vročanja konkretne sodne pošiljke, domneve o vročitvi sodne pošiljke, realnega pričakovanja, da se pravočasno seznaní z vročenim pisanjem, ne more izpodbiti s pritožbeno navedbo, da v tem konkretnem primeru z obvestilom o prispeli sodni pošiljki ni bil seznanjen, da ni bil seznanjen z možnostjo, da bo konkretna sodna pošiljka vrnjena sodišču, če je ne prevzame v roku 15 dni, ker obvestila ni prevzel sam, temveč njegova soproga Urška Bačovnik Janša, ki ga o tem ni seznanila, da je soproga sodno pošiljko poskušala dvigniti na pošti, česar zaradi odsotnosti pooblastila ni mogla storiti, samega obvestila pa tožencu ni izročila niti mu o prejetem obvestilu ni posebej poročala, da je bil kot predsednik vlade zaradi službenih obveznosti pogosto, tudi takrat, odsoten od doma. Vse te okoliščine namreč na pravilnost vročitve ne morejo vplivati³. Če sodnega pisanja, kot to zatrjuje v pritožbi, ni mogel pravočasno dvigniti na pošti ali se z njim pravočasno seznaniti na sodišču iz že zgoraj navedenih razlogov, bi vse te okoliščine lahko (pod pogojem, da je do njih prišlo brez njegove krivde), kvečjemu predstavljale razloge za vrnitev v prejšnje stanje, predloga za vrnitev v prejšnje stanje pa v tem konkretnem primeru toženec ni vložil.

14. Toženec je še trdil, da vročevalec pri vročanju ni izpolnil zakonske obveznosti iz 4. odstavka 142. člena ZPP, to je obveznosti, da po poteku roka, v katerem je mogoče pisanje dvigniti na pošti, pisanje pusti v hišnem oziroma izpostavljenem predalčniku naslovnika, da se lahko pisanje vrne sodišču samo v primeru, če naslovnik nima predalčnika ali je ta neuporaben, kar pa ni bil primer v tej zadevi, saj vročevalec ni ugotovil, da toženec nima hišnega predalčnika, prav tako tudi ni ugotovil, da hišni predalčnik ni uporaben, da je bil razlog, da je vročevalec opustil svojo obveznost, v tem, da konkretna sodna pošiljka zaradi velikosti ni šla v hišni predalčnik, takšna opustitev pa nima podlage v 4. odstavku 142. člena ZPP. Te pritožbene navedbe pa so povsem neutemeljene, saj je sodna praksa že zavzela stališče, da je v primeru, da naslovnik v roku iz 142. člena ZPP pisanja ne prevzame na pošti, tega dopustno vrniti sodišču, če ga ni mogoče pustiti v hišnem predalčniku, tudi, če je ta premajhen (čeprav je sicer v splošnem uporaben).⁴ Ni

³ Tu je še pripomniti, da bi bila toženčevi soprogi kot odraslemu članu njegovega gospodinjstva veljavno opravljena tudi morebitna nadomestna vročitev sodnega pisanja.

⁴ Primerjaj sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. II Ips 75/2019 z dne 6. 2. 2020.

pritrrditi tožencu, da ta obravnavana zadeva ni primerljiva z zadevo Vrhovnega sodišča RS opr. št. II Ips 75/2019 z dne 6. 2. 2020 iz razloga, ker je bilo v zadevi II Ips 75/2019 pravnomočno ugotovljeno, da je bil toženec obveščen, da je bilo pisanje vrnjeno sodišču zato, ker je vročevalec ocenil, da je bil predalčnik neuporaben, saj je tudi v izpostavljeni zadevi II Ips 75/2019⁵ bilo obravnavano isto vprašanje kot v tej obravnavni zadevi, ali je v primeru, da naslovnik v roku iz 142. člena ZPP pisanja ne prevzame na pošti, tega dopustno vrniti sodišču, če ga ni mogoče pustiti v hišnem predalčniku, ker je ta premajhen (čeprav je sicer v splošnem uporaben).

15. Ker v izpodbijani zamudni sodbi ni bilo ugotovljeno, da bil hišni predalčnik toženca tudi sicer v splošnem neuporaben, ugotovljeno je namreč bilo le, da v tem konkretnem primeru pisanja ni bilo mogoče pustiti v hišnem predalčniku, ker je bila zanj ovojnica prevelika, tega pa toženec v pritožbi niti ne izpodbija, so pravno nepomembne vse obširne pritožbene navedbe toženca, da ima na svojem naslovu hišni predalčnik, ki je uporaben in je omogočal vročanje pisanj, da niso predpisani nobeni standardi v zvezi s hišnim predalčnikom, da ni bil s strani pošte nikoli obveščen, da bi bilo z njegovim hišnim predalčnikom karkoli narobe, da ni bil opozorjen na morebitne pomanjkljivosti, izvajalec poštne storitve pa mu tudi ni nikoli določil roka za odpravo le-teh in da mu je zato bil vročevalec dolžan dostavljati poštne pošiljke. Na takšne pravno nepomembne pritožbene navedbe toženca pritožbeno sodišče ne bo odgovarjalo, ker je to nepotrebno, posledično pa tudi ni izvedlo dokazov, ki jih je za dokazovanje vseh teh navedb toženec predlagal v pritožbi (odgovor na reklamacijo glede izvedene vročitve z dne 19. 11. 2021, vpogled v fotografije hišnega predalčnika, oglede na kraju samem, zaslišanje toženca kot stranke in zaslišanje Urške Bačovnik Janša kot priče).
16. Pravilnosti vročitve s fikcijo toženec ne more uspešno izpodbiti niti s pritožbeno navedbo, da bi lahko vročevalec, če je bil hišni predalčnik res premajhen, pisanje pustil na polici ob hišnem predalčniku, ker gre za poštni nabiralnik na zasebnem zemljišču z omejenim dostopom, saj zakon takšnega načina vročanja ne predvideva. Toženec se v pritožbi v zvezi s temi svojimi navedbami sicer sklicuje na sklep VSL I Cpg 740/2019, ki pa ga v bazi sodne prakse pritožbeno sodišče ni našlo, toženec pa te odločbe svoji pritožbi ni priložil, zato se do nje pritožbeno sodišče ne more opredeliti. Če pa je imel toženec v mislih sklep VSL I Cp 740/2019, na katerega se v svoji pritožbi predhodno prav tako sklicuje, pa ta zadeva ni primerljiva, saj se je sodišče v zadevi I Cp 740/2019 ukvarjalo z vprašanjem (ne)uporabnosti hišnega predalčnika na zasebnem zemljišču v primeru, če se le-ta ne da zaklepati, ker te funkcije nima, se pa varno zapira, ne pa z možnostjo vročanja kar na polico ali kakšen drug prostor ob hišnem predalčniku, ki je sicer v splošnem uporaben, vendar za konkretni primer premajhen.

---

5 Tudi v tej zadevi je bil toženec v vlogi tožene stranke.

17. Zadevi VSL opr. št. I Cp 545/2020 z dne 5. 6. 2020 in II Cp 2176/2018, na kateri se v pritožbi prav tako sklicuje toženec, prav tako nista primerljivi oziroma uporabni za ta konkretni primer, saj v njih ni bilo problematizirano vprašanje vročanja v sicer na splošno uporaben, v konkretnih dejanskih okoliščinah pa zaradi velikosti ovojnice premajhen hišni predalčnik.
18. Pritožbeno izpostavljena odločba Ustavnega sodišča RS U-I-279/2008 z dne 9. 7. 2009 pa poudarja, da je namen vročanja omogočiti in zagotoviti, da bo udeleženec postopka seznanjen s procesnimi dejanji nasprotne stranke in sodišča in da bo temu primerno lahko pripravil svojo obrambo. Ta namen lahko vročitev doseže le, če je dejansko zagotovljeno, da bo sodno pisanje prispelo do naslovnika. Za vse izjeme od zahteve po vročitvi pisanj neposredno naslovniku mora obstajati legitimen razlog. Razlogi varstva pravice (nasprotne stranke) do sodnega varstva in pravice do sojenja brez nepotrebnega odlašanja lahko upravičijo razne oblike nadomestne vročitve in fikcije vročitve. Vendar so vse izjeme od zahteve po vročitvi pisanj neposredno naslovniku mogoče le ob predpostavki, da gre za vročanje na naslovu dejanskega prebivališča (stanovanja), kar ni nujno isto kot formalno prijavljeno prebivališče. Ta pogoj pa je bil v primeru toženca nedvomno izpolnjen.
19. Odločba Ustavnega sodišča RS Up-520/16 z dne 7. 6. 2017, ki jo pritožba prav tako izpostavlja, pa za to zadevo ni uporabna, saj je obravnavala vprašanje elektronskega vročanja (vročanje sodnih pisanj v e-predal).
20. Eden od pogojev za izdajo zamudne sodbe je tudi pasivnost toženca. Po sistemu afirmativne litiskontestacije, ki je uveljavljen po mnenju večjega dela teorije in prakse, se pasivnost ocenjuje kot priznanje tožnikovih dejanskih navedb. V postopku za izdajo zamudne sodbe zato sodišču dejanskega stanja ni treba ugotavljati, ampak kot podlago zamudne sodbe vzame dejansko stanje, ki je navedeno v tožbi. Iz domneve o priznanju dejstev, pa logično sledi, da zamudne sodbe s pritožbo ni mogoče izpodbijati zaradi zmotne ali nepopolne ugotovitve dejanskega stanja, kar izrecno določa tudi 2. odstavek 338. člena ZPP.
21. Sodišče prve stopnje je pravilno zaključilo, da izhaja utemeljenost tožbenega zahtevka iz dejstev, ki so navedena v tožbi in da dejstva, na katera se opira tožbeni zahtev, niso v nasprotju z dokazi, ki jih je predložila tožnica, ali z dejstvi, ki so splošno znana. Sodišče prve stopnje je dejstva, navedena v tožbi, povzelo v obrazložitvi, zato se pritožbeno sodišče sklicuje na ta del obrazložitve zamudne sodbe in v izogib ponavljanju vseh dejstev ne povzema.
22. Sodišče prve stopnje je glede na trditve v tožbi, ki jih je povzelo v točkah od 1. do 6. obrazložitve izpodbijane zamudne sodbe, na kratko pa bistvene povzelo še v točki 12. obrazložitve izpodbijane sodbe:
  - da je toženec v obdobju od 9. 8. 2019 do vložitve tožbe (5. 7. 2021) na

družbenem omrežju Twitter objavil več zapisov, v katerih je zatrjeval, da ima tožnica sedež v ukradeni judovski vili, odkoder tudi posluje, vilo pa naj bi tožnica pridobila s kaznivim dejanjem tatvine,

- da je vedel, da so informacije, o katerih je pisal, v celoti neresnične,
- da so ti zapisi povzročili odziv v medijih in v javnosti, odzvala sta se tudi predsednik Republike Srbije Aleksander Vučić in predsednik judovske skupnosti, Rabbi Menachem Margolin,
- da je toženec z objavo zapisov nedopustno posegel v ugled in dobro ime tožnice, zaradi česar je slednji nastala zatrjevana nepremoženjska škoda,

pravilno zaključilo, da so podani vsi elementi za odškodninsko odgovornost toženca, da iz tožbenih trditev izhajajo vsa odločilna dejstva o obstoju odškodninske odgovornosti toženca, za odmero denarne odškodnine na podlagi 183. člena OZ, pa tudi za objavo sodbe in javno opravičilo tožnici na podlagi 178. člena OZ.

23. Po oceni pritožbenega sodišča je sodišče prve stopnje pravilno zaključilo, da so zapisi, ki jih je toženec objavil na družbenem omrežju Twitter, t.j. zapisi:

- z dne 9. 8. 2019: „V ukradeni vili lažejo kot pes teče...in vam gledajo v oči @strankaSD“;
- z dne 15. 1. 2020: „Judiciary in #Slovenia is totally under government control. And @strankaSD part of @govSlovenia has its headquarters in a vila, owned by Jewish family (Moscovichi) perished in #Holocaust. Of course, comrades didn't pay a penny for it.“ oziroma v slovenskem prevodu „Pravosodje v Sloveniji (#Slovenia) je povsem pod nadzorom vlade. In stranka SD (@govSlovenia) ima svoj sedež v vili, ki je bila v lasti židovske družine (Moscovichi), ki je preminila v holokavstu (#Holocaust). Seveda, tovariši zanj niso plačali niti centa. @simonwiesenthalwiesenthal.com/about/news/wie...“;
- z dne 10. 6. 2020: „Vsak brani svojo lastnino, četudi je ukradena vsem lastnikom električnih števec. Tako kot judovska vila, v kateri deluje @strankaSD“;
- z dne 20. 6. 2020: „Tale iz ukradene judovske @strankaSD vile je najboljša:☺☺☺“;
- z dne 30. 6. 2020: „Tako „voditeljica“ @strankaSD, ki je na oblasti 69 let od 75, pa nikoli nič kriva, čeprav je oprala milijardo € za Iranske teroriste, iz

ukradene judovske vile, z neplačanimi računi iz kampanj, o kriminalu in korupciji - Bruseljski stolček pa dobiš s pristranskim poročanjem za SD.“;

- z dne 13. 7. 2020: „Voditeljica“ @strankaSD, ki posluje iz ukradene judovske vile, se ponižno klanja največjim krvnikom slovenskega naroda in zboruje pod plakati, na katerih se bohota pozivanje k organiziranim pobojem, svojega rasističnega odnosa do zločina niti ne skriva več“;
- z dne 27. 10. 2020: „Laž iz ukradene judovske vile“;
- z dne 27. 1. 2021: „Nikoli pozabiti in ukradeno judovsko vilo @strankaSD vrniti. Čimprej.“
- z dne 15. 2. 2021: „Obsojamo packanje po fasadah in uničevanje tuje lastnine. Enako in še bolj obsojamo krajo. Čas bi že bil, da se @strankaSD izselite iz ukradene judovske vile ter se javno opravičite za sicer slabo prikrito tatvino.“;
- z dne 7. 4. 2021: „Za mnoge je problem, za prvorazredne @strankaSD iz ukradene judovske vile pa pravica, ki so si jo nezakonito vzeli.“;
- z dne 13. 4. 2021: „Nasvet za @tfajon iz ukradene judovske vile @strankaSD: Zemljevid, ki ha iščete, najdete v moji kliniki v Avstraliji. Na posebnem oddelku. 😊“;
- z dne 13. 4. 2021: „O ne-papirju bomo z veseljem razpravljali na ne-seji, a jo mora sklicati ne-stranka. 😊 V @strankaSD so popolnoma podivjali. Brez idej, programa, konceptov, vodenja - le še histerija, ki jo celo izvažajo. Ukradena vila z duhovi pobitih res slabo vpliva na stanovalce.“;
- z dne 16. 4. 2021: „Hm. Je to že prva novica na @RTV_Slovenija @POP_TVprogram @24ur? Si predstavljate, da bi @strankaSDS @Nova Slovenija @StrankaSMC, @strankaDeSUS ali kdorkoli drug poslovali v ukradeni judovski vili, ki jo skupnost terja nazaj - pa bi #MSM molčali?“;
- z dne 22. 5. 2021: „Tri slike, ki razložijo vso hipokrizijo poziva @strankaSD iz ukradene judovske vile, ki je omogočila nekaznovano pranje 1 mlrd € za Iranske sponzorjev # HamasTerrorists“;
- z dne 23. 5. 2021: „V času predsednika stranke dr. Cirila Ribičiča si je @strankaSD prisvojila ukradeno judovsko vilo. Tako, da je v zameno zanjo prispevala drugo ukradeno vilo. Arogantno, vsem temeljem prava v posmeh.“

objektivno žaljivi že sami po sebi, ne glede na to, kdo jih je zapisal, s kakšnim namenom ter na koga se nanašajo, pa tudi, da za povprečnega bralca obenem

predstavljajo jasno sporočilo, da je tožnica nepremičnino, kjer ima sedež, ukradla.

24. Toženec v pritožbi sicer pravilno izpostavlja, da gre pri tem zaključku sodišča prve stopnje za pravni zaključek in da mora zato sodišče ocenjevati, kakšen je bil pomen spornih izjav, da torej sodišče ni vezno na pomensko razlago tвитov, kot jo ponuja tožnica v tožbi⁶. Enako pa velja tudi za pomensko razlago tвитov, ki jo v pritožbi ponuja toženec, da z nobenim od obravnavanih tвитov ni trdil, da je tožnica ukradla judovsko vilo, temveč je govoril le o „ukradeni judovski vili“. Za presojo pomenske razlage tвитov je namreč pomembno, kakšen učinek so imeli obravnavani tвити na povprečnega bralca družbenega omrežja Twitter. V tem kontekstu pa je potrebno ustrezno upoštevati tudi značilnosti in posebnosti izražanja prek družbenih omrežij, zlasti družbenega omrežja Twitter, kar pravilno izpostavlja tudi pritožba. Twitter je družbeno omrežje, kjer se je v več kot desetletju njegovega obstoja oblikovala specifična subkultura izražanja in komuniciranja. Za objave na tem omrežju je značilno, da gre praviloma za ekspresivne, zelo kratke, hitre, tudi pikre, zajedljive, nemalokrat prostaške odzive, napisane v pogovornem stilu, brez poglobljenega razmisleka. Uporabniki Twitterja zapis besedila pogosto krajšajo, kar pa ni pogojeno le s pomanjkanjem prostora, ampak ima tudi družbeno in čustveno razsežnost, s katero se izraža osebna identiteta in izkazuje pripadnost neki družbeni skupini, pa tudi ustvarja spontano, lahkotno vzdušje v komunikaciji. To pomeni, da povprečni uporabnik Twitterja „čivke“ bere hitro, jih ne preučuje ter jih razume v kontekstu, ki je specifičen za to družbeno omrežje. Na tak, hipen in ekspresiven način sporočila tudi nastajajo. Upoštevaje te značilnosti družbenega omrežja, na katerem so bili objavljeni, pa po oceni pritožbenega sodišča obravnavanim tвитom, ni mogoče pripisati drugačne pomenske razlage, kot jim jo je pripisala že tožnica v tožbi in sodišče prve stopnje v izpodbijani zamudni sodbi, saj se pri povprečnem uporabniku družbenega omrežja Twitter pri hitrem branju teh zapisov ne poraja dvom v resničnost zapisanega očitka storitve nezakonitega dejanja, pri povprečnem uporabniku takšni zapisi vzbudijo vtis, da gre za dokazano dejstvo, da ima tožnica sedež v ukradeni judovski vili, odkoder tudi posluje, vilo pa naj bi pridobila s kaznivim dejanjem tatvine. Ne drži pritožbena navedba toženca, da z nobenim od obravnavanih tвитov ni trdil, da je tožnica ukradla judovsko vilo, da je govoril le o „ukradeni judovski vili“, kar pa je treba umestiti v kontekst, v katerem je bila ta izjava podana. V tvitih z dne 15. 2. 2021 (ta glasi: „Obsojamo packanje po fasadah in uničevanje tuje lastnine. Enako in še bolj obsojamo krajo. Čas bi že bil, da se @strankaSD izselite iz ukradene judovske vile ter se javno opravičite za sicer slabo prikrito tatvino.“) in z dne 23. 5. 2021 (ta glasi: „V času predsednika stranke dr. Cirila Ribičiča si je @strankaSD prisvojila ukradeno judovsko vilo. Tako, da je v zameno zanjo prispevala drugo ukradeno vilo. Arogantno, vsem temeljem prava v posmeh.“) toženec tožnici povsem neposredno očita kaznivo dejanje tatvine. Tudi drugi zapisi, čeprav niso tako

6 Tako tudi Vrhovno sodišče RS v sodbi opr. št. II Ips 22/2021 z dne 1. 9. 2021.

neposredni kot omenjena, pa na takšen očitok nedvoumno napeljujejo. Že sam toženec v nadaljevanju pritožbe izpostavlja, da je s temi izjavami opozarjal na zgodovinsko gledano sporno lastništvo stavbe, v kateri ima tožnica svoj sedež, s čimer pravzaprav potrjuje pravilnost pomenske razlage tvitov, kot jih je podala že tožnica, sledilo pa ji je tudi sodišče prve stopnje v izpodbijani zamudni sodbi.

25. Tako v praksi ESČP kot tudi v praksi Ustavnega sodišča RS, na katero se v pritožbi sklicuje tudi toženec, se kot pomemben vidik presoje protipravnosti izjav poudarja razlikovanje med dejstvi in vrednostnimi sodbami: medtem ko so trditve o dejstvih podvržene dokazovanju resničnosti, pri vrednostnih sodbah takšno dokazovanje po naravi stvari ni mogoče, zato je pri izjavah, ki so opredeljene kot vrednostne sodbe, sorazmernost posega v pravico do svobode izražanja odvisna od tega, ali je za takšne izjave obstajala zadostna dejanska podlaga (a sufficient factual basis).⁷ Glede na navedbe v tožbi je sodišče prve stopnje zaključilo, da pri obravnavanih zapisih ni šlo zgolj za vrednostne sodbe, temveč za izjave o dejstvih (storitev kaznivega dejanja tatvine), ki so neresnične, saj zaradi pasivnosti toženca, ki ni odgovoril na tožbo, toženec njihove resničnosti ni dokazoval, tožnica pa je neresničnost očitkov o storitvi kaznivega dejanja tatvine utemeljila z navedbami o zakonitosti pridobitve lastninske pravice na stavbi z naslovom Levstikova 15 v Ljubljani, v katerih je kronološko opisala spremembe lastništva na tej nepremičnini vse od leta 1931, ko sta to stavbo kupila zakonca Feliks in Klara Moskovič, dalje. Tožnica v tožbi res ni pojasnila načina pridobitve stavbe na naslovu Tomšičeva 5, Ljubljana, ki je bila prav tako predmet menjalne pogodbe, na podlagi katere je tožnica pridobila lastninsko pravico na stavbi na naslovu Levstikova ulica 15, Ljubljana, vendar to na sklepčnost tožbe, na utemeljenost tožbenega zahtevka glede na podano trditveno podlago v tožbi, ne vpliva.
26. Za izključitev toženca iz varstva pravice do svobode izražanja sicer ugotovitev sodišča prve stopnje, da sporni zapisi vsebujejo neresnične trditve o storitvi kaznivega dejanja tatvine, sama po sebi res še ne zadošča.⁸ Ker pa je sodišče prve stopnje glede na trditveno podlago tožnice in priloženo listinsko dokumentacijo ugotovilo, da se je toženec zavedal, da so trditve, ki jih je objavljajal na družbenem omrežju Twitter glede lastništva sedeža tožnice, neresnične, pa jih je kljub temu vedoma in namerno z namenom zaničevanja in razvrednotenja tožnice objavil na družbenem omrežju Twitter, je pravilen zaključek sodišča prve stopnje v izpodbijani sodbi, da gre v tem konkretnem primeru za zlorabo pravice do svobode izražanja. Toženec je bil, kot to izhaja iz tožbenih navedb, namreč ob podpisu menjalne in darilne pogodbe, na podlagi katere je lastništvo stavbe na naslovu Levstikova 15 v Ljubljani prešlo z Republike Slovenije na predhodnico tožnice, član Vlade Republike Slovenije in član vladne komisije za premoženjsko pravne zadeve. Kar vse kaže na to, da je bil očitno seznanjen z resničnim

⁷ Primerjaj odločbo Ustavnega sodišča RS opr. št. Up-1019/12 z dne 7. 11. 2012.

⁸ Primerjaj odločbi Ustavnega sodišča RS opr. št. Up-1019/12 z dne 7. 11. 2012 in Up-366/16 z dne 28. 4. 2016.

dejanskim stanjem glede lastninske pravice nepremičnine na naslovu Levstikova 15, Ljubljana, da je razpolagal z resničnimi informacijami oziroma mu te niso mogle ostati neznane.

27. Glede na to, da je sodišče prve stopnje ugotovilo, da je toženec sporne trditve objavil ob zavedanju, da njihova vsebina ni resnična, istočasno pa tudi, da bo objavljena informacija doživela velik odziv javnosti, do katerega je dejansko tudi prišlo, je pravilno zaključilo, da je tožnica zaradi obravnavnih zapisov toženca utrpela škodo na svojem ugledu in dobrem imenu, tako v Sloveniji, kot tudi v širšem mednarodnem prostoru.
28. Po oceni pritožbenega sodišča je sodišče prve stopnje povsem pravilno uporabilo materialno pravo, t.j. določila 178.⁹ in 183.¹⁰ člena Obligacijskega zakonika (v nadaljevanju: OZ), določila 35. in 39. člena Ustave RS ter določilo 10. člena EKČP, ko v koliziji pravice do svobode izražanja s pravico do varstva ugleda takšnemu ravnanju toženca, ki je resno škodljivo za ugled tožnice, ni nudilo pravnega varstva. Protipravnosti njegovega ravnanja, ko je zavestno in namerno zapisal neresnične žaljive trditve o storitvi kaznivega dejanja (tatvine) tožnice in na ta način zlorabil pravico do svobode izražanja, namreč ne izključujejo, tudi po sodišču prve stopnje v izpodbijani zamudni sodbi ugotovljene okoliščine, da je šlo za javno razpravo o temi, pri kateri je podan splošni interes po informiranju javnosti, saj gre za vprašanja, povezana z zatrjevanimi protizakonitimi ravnanji politične stranke, da so meje svobode govora, ko gre za politične stranke, široke, da je teža ugleda politične stranke pri tehtanju ustavnih vrednot, še posebej v koliziji s svobodo izražanja, majhna, da je bila kritika toženca usmerjena zoper (v času prvih dveh zapisov vladajočo) politično stranko, ki je bila dolžna trpeti kritike njenega delovanja in da je šlo za izjave politika, v obdobju, ko sta bila objavljena prva dva zapisa, celo opozicijskega, katerim je priznana enaka stopnja, t.j. najvišja stopnja varstva svobode do izražanja, kakršna gre tudi izjavam novinarjev, saj tudi politična stranka uživa varstvo pred neresničnimi in slabovernimi trditvami o dejstvih, če te negativno vplivajo na njen ugled in dobro ime v javnosti.¹¹ Protipravnosti obravnavanih zapisov pa glede na ugotovljeno zlorabo pravice do svobode izražanja, toženec ne more izključiti niti s pritožbenim sklicevanjem na negativni družbeni učinek v pomenu doktrine zastraševalnega učinka (chilling effect) niti s sklicevanjem na predhodne zapise in ravnanja tožnice, na katere se je z obravnavanimi zapisi odzival. Ob tem pa

9 178. člen OZ določa:

„Če gre za kršitev osebnostne pravice, lahko sodišče odredi na stroške oškodovalca objavo sodbe oziroma popravka ali odredi, da mora oškodovalec preklicati izjavo, s katero je storil kršitev, ali storiti kaj drugega, s čimer je mogoče doseči namen, ki se doseže z odškodnino.“

10 183. člen OZ določa:

„Za okrnitev ugleda ali dobrega imena, prisodi sodišče pravni osebi pravično denarno odškodnino neodvisno od povračila premoženjske škode, pa tudi če premoženjske škode ni, če spozna, da okoliščine primera to opravičujejo.“

11 Primerjaj odločbi Ustavnega sodišča RS opr. št. Up-530/14 z dne 2. 3. 2017 in Up-366/16 z dne 5. 12. 2019.

pritožbeno sodišče le še dodaja, da iz tožbenih navedb res izhaja, da je bila velika večina obravnavanih zapisov toženca (z izjemo zapisov z dne 15. 1. 2020 in z dne 23. 5. 2021) odziv na kakšen tožničin predhodni zapis ali njeno ravnanje v javnosti, še zlasti na očitke tožnice, ki ga je zoper njega oziroma njegovo stranko SDS naslavljala tožnica, vendar iz predhodnega ravnanja tožnice in vsebine obravnavanih zapisov toženca nedvomno izhaja, da se predhodna ravnanja tožnice niso nanašala na temo „ukradene judovske vile“, da je bila ta tema v preteklosti sicer večkrat aktualna, še zlasti v času Vlade RS, katere predsednik je bil v obdobju od 3. 12. 2004 do 21. 11. 2008 prav toženec in da, v nasprotju s pritožbenimi navedbami toženca, vsaj neposredno pred prvim zapisom toženca v javnosti ni tekla kakšna „burna“ razprava na to temo. Ponovno razpravo na to temo so v medijih in v širši, tako domači kot tudi tuji, javnosti, na katero se v pritožbi sklicuje tudi toženec z izpostavljanjem člankov, ki jih je v dokaz za svoje navedbe o odmevnosti zapisov toženca v javnosti predložila tožnica, v skladu s tožbenimi navedbami dejansko vzbudili ravno obravnavani zapisi toženca, zato so povsem neutemeljene tudi navedbe toženca, da škoda tožnice, ki jo je utrpela na njenem ugledu in dobrem imenu, ni v vzročni zvezi z obravnavanimi zapisi toženca. Predhodna ravnanja tožnice so bila glede na tožbene trditve vedno odziv na aktualna družbenopolitična dogajanja v državi, v večini primerov pa so tudi predstavljala kritiko delovanja in ravnanja Vlade RS, katere predsednik je bil v času obravnavanih zapisov, z izjemo prvih dveh, toženec.

29. Sodišče prve stopnje ni ugotovilo zgolj tega, kar v pritožbi zmotno trdi toženec, da so obravnavani zapisi toženca objektivno žaljivi, prav tako je, kot je bilo predhodno že obrazloženo, ustrezno upoštevalo vse izoblikovane kriterije presoje oziroma tehtanja pravic (do svobode izražanja in do varstva ugleda) v koliziji. Potrebno je namreč upoštevati, da je pomen teh kriterijev v tem konkretnem primeru, ko je bila ugotovljena zloraba pravice do svobode izražanja, ustrezno manjši, kot bi bil sicer. Posledično so zato povsem neutemeljeni vsi tozadevni očitki toženca v pritožbi, vključno s pritožbenimi navedbami, da so v skladu z ustaljeno sodno prakso lahko dopustne tudi informacije in izjave, ki žalijo, šokirajo, vznemirjajo, provocirajo inp.
30. Glede na vse obrazloženo je pravilna ugotovitev sodišča prve stopnje, da je v tem konkretnem primeru izpolnjen pogoj iz 3. točke 1. odstavka 318. člena ZPP za izdajo zamudne sodbe (t.j., da izhaja utemeljenost tožbenega zahtevka iz dejstev, ki so navedena v tožbi), prav tako pa je pravilna tudi njegova nadaljnja ugotovitev, da je izpolnjen tudi pogoj iz 4. točke 1. odstavka 318. člena ZPP za izdajo zamudne sodbe. Le-ta namreč določa, da se lahko zamudna sodba izda v primeru, da dejstva, na katera se opira tožbeni zahtevk, niso v nasprotju z dokazi, ki jih je predložil sam tožnik, ali z dejstvi, ki so splošno znana. Toženec v pritožbi ni navedel prav nobenega dejstva, ki bi bilo v nasprotju z dokazi, ki jih je predložila tožnica, prav tako tudi ni navedel nobenega splošno znanega dejstva, s katerim bi bilo v nasprotju kakšno od dejstev v tožbi. Pravilnosti ugotovitve

sodišča prve stopnje, da je izpolnjen tudi ta pogoj za izdajo zamudne sodbe, pa ne more izpodbiti niti z navedbo, da predloženi dokazi tožnice njenih tožbenih navedb ne potrjuje niti z navedbo, da predloženi dokazi tožnice dokazujejo (tudi) neka druga dejstva, ki jih tožnica ni navajala, jih pa v nadaljevanju pritožbe navaja toženec.

31. S temi nadaljnjimi pritožbenimi navedbami, ki se v pretežni meri nanašajo na pritožbeno zatrjevano dokazovanje resničnosti zapisanih trditev in na pritožbeno zatrjevano živahno razpravo na temo „ukradene judovske vile“ v času objave obravnavanih zapisov toženca, toženec uveljavlja zmotno in nepopolno ugotovitev dejanskega stanja, ki pa v primeru izdaje zamudne sodbe ni dovoljen pritožbeni razlog (2. odstavek 338. člen ZPP). Nedopustne so zato naslednje pritožbene navedbe:

- Članek „Šturm za Demokracijo: Glede zahtev judovske skupnosti treba preučiti vsa zgodovinska dejstva“ z dne 6. 10. 2005 izkazuje, da so že v letu 2005 obstajale zahteve judovske skupnosti v zvezi z restitucijo judovskega premoženja, predmet zahteve pa je bila, kot izhaja iz samega članka, tudi vila - Feliksa Moskoviča, kjer je sedaj tožničin sedež;
- Tožnica je sicer predložila nekatere dokumente, ki izkazujejo način prehoda lastništva sporne stavbe, vendar je iz predloženih dokazov razvidno, da pri obravnavanih temi ni bilo v ospredju vprašanje o tem, ali je bil prenos lastništva pravnoformalno pravilno izveden, temveč se je utemeljeno porajalo vprašanje, ali je bil takšen prenos legitimen;
- V članku „Rdeča buržoazija“ z dne 18. 10. 2020 je zapisano, da so „sporno vilo“ imeli v lasti Judje, ki so bili potem ubiti v nacionalističnih taboriščih, komunistična oblast pa je vilo zasegla. Toda najprej velja pogledati, kje so komunisti imeli najprej sedež. Na Tomšičevi ulici v Ljubljani je monumentalna stavba, ki je neposredno povezana z zgradbo slovenskega parlamenta. Gre za zgradbo, ki je bila zgrajena leta 1978 kot Kranjska hranilnica. Komunisti so jo po drugi svetovni vojni zasegli in jo obdržali zase, nikoli pa je niso vrnil prejšnjim lastnikom. Zgradba je danes sestavni del DZ, ZKS pa se je s preoblikovanjem v stranko preselila v že omenjeno vilo, ki je bila tedaj v državni lasti. Njenega nekdanjega lastnika Feliksa Moškoviča so komunistične oblasti obtožile sodelovanja z gestapom, zato so mu zaplenili celotno premoženje. Kasneje je hišo dobil Moskovičev svak in jo nato prodal. Nova lastnica je leta 1961 vilo prepustila splošnemu ljudskemu premoženju, z vilo pa je potem upravljala Uprava zgradb uradov in zavodov LRS v Ljubljani. Leta 1982 se je na podlagi 5. člena Zakona o vknjižbi nepremičnin v družbeni lasti v zemljiško knjigo kot imetnik pravice uporabe vknjižila SR Slovenija. Seveda se postavlja vprašanje legitimnosti posla, saj so bile zaradi pritiskov kupčije vprašljive, velikokrat je šlo za prisilno prodajo daleč pod realno ceno;

- V članku „Vandali umazali fasado ukradene vile“ z dne 16. 2. 2021 je razvidno, da je o resnici o Moskovičevi vili govoril že leta 2018 zgodovinar Marko Štrovs, ki je opozoril na sporno preteklost prostorov današnjega državnega zbora nekdanje Banovinske hranilnice, kjer je Združena lista nastopala kot lastnica, čeprav bi to morala biti državna lastnina. Marko Štrovs je posebej izpostavil, da četudi je nakup Moskovičeve vile pravnoformalno pokrit in je nemara v arhivu zapisano celo, da je prevzem prostorov v Banovinski hranilnici izpeljan na videz zakonit način, so vse kupčije, ki so jih ljudje z državo Jugoslavijo sklepali po letu 1945, tako ali tako sporne. Ljudje so bili namreč pod pritiskom, morali so prodajati državi pod realno ceno, sicer bi jih izselili na silo. Je pa skorajda nemogoče ugotoviti, kakšni so bili realni zneski, tudi v primeru Moskovičeve vile. Iz istega članka izhaja, da je zgodovino nekdanje judovske vile obravnaval tudi dr. Renato Podberšič, ki je bil član komisije, ki je raziskovala partijske malverzacije v povojnem obdobju;
- V članku „Đurič razkrinkal antisemitizem Tanje Fajon in SD“ z dne 8. 9. 2020 je izpostavljeno, da je tožnica vilo pridobila z menjavo za prostore na Tomšičevi, lastnik katerih ni mogla biti, saj bi moralo iti za državno lastnino. Matej Kovač je npr. opozoril, da če gre za dedovanje po revolucionarnem pravu je to moralno zavržno, prav tako so kraja prisilni odkupi pod ceno;
- V članku „Silovit napad beograjske televizije B92 na Tanjo Fajon: Bruseljska milijonarka in antisemitka v vili ubitih v Auschwitzu“ z dne 29. 7. 2020 je razviden zapis: Čeprav je Socialistična republika Slovenija po navedbah B92 na videz po zakoniti poti prišla do lastništva vile Moskovič, se je to zgodilo za smešno nizko ceno. Ve se kakšna je bila praksa v tedanjih časih, ko je bila hiša vseh partizanskim komadantom;
- V članku „Povsem v slogu salonske levice: Ultralevičar in proračunski koritar Darko Štrajn in njegov antisemitski izpad“ z dne 26. 11. 2020 izhaja, da je bila Moskovičeva vila med II. svetovno vojno na sporen način pridobljena od judovske družine, pri čemer je bilo opozorjeno na razliko med de iure in de facto pridobitvijo;
- Na sporno lastništvo judovske vile je opozorjeno tudi v članku z dne 10. 8. 2019 z naslovom „Noro SD-jevec Sarkič presegel celo samega sebe“, v katerem je sicer pojasnjeno ozadje pridobitve predmetne vile, pri čemer je bilo izpostavljeno, da bi, če bi v menjavi obstajal kriterij pravičnosti, morala tožnica odkupiti Moskovčevo vilo od države, tako pa jo je dobila v dar;
- Vračilo sporne judovske vile je bilo tudi predmet poziva Evropske judovske zveze, kar je razvidno iz članka „Tanja Fajon dobila poziv Evropske judovske zveze glede ukradene vile: Bilo bi primerno, pravično in moralno, da zgodovinske napake popravite!“ z dne 15. 4. 2021. V članku je tudi izpostavljeno, da je bila posest prodana pod vprašljivimi pogoji;

- Iz članka z dne 16. 4. 2021 „Bo popravljena zgodovinska napaka in bo judovska vila, ki jo naseljujejo Socialni demokrati, postala Judovski center?“ izhaja, da je Judovska skupnost Slovenije v zvezi s prevzemom vile Moskovič zapisala, da je ta bil sicer izveden pravno legalno vendar po načelih revolucionarnega prava povojne Jugoslavije ne ustreza današnjemu videnju pravičnosti;
  - Enako izhaja iz članka „Ukradena“ vila stranke SD v tujini zelo odmeva Poglejte kako so se spravili na Tanjo Fajon“ z dne 19. 4. 2021 in članka „Afera ukradena vila: Tanja Fajon na zagovor k Judom“ z dne 28. 4. 2021.
32. Svoboda izražanja ne more ščititi tudi zavestno neresničnih trditev o dejstvih, ki posegajo v ugled in dobro ime kake osebe, pa čeprav je to politična stranka. Iz tega razloga, pa tudi iz razloga, ker gre v tej zadevi za razmerje med politično stranko in politikom, toženčev položaj z izrekom sankcij zaradi kršitve tožnične pravice do ugleda in dobrega imena ne bo otežen do te mere, da bi se on sam, ali kdo drug samoomejeval ali zatekel v samocenzuro, kar pomeni, da negativnega družbenega učinka v pomenu doktrine zastraševalnega učinka (chilling effect) v tem konkretnem primeru ni pričakovati.
  33. Ker so bili izpolnjeni prav vsi pogoji za izdajo zamudne sodbe iz 1. odstavka 318. člena ZPP, z izdajo zamudne sodbe sodišče prve stopnje ni zagrešilo absolutne bistvene kršitve določb pravnega postopka iz 7. točke 2. odstavka 339. člena ZPP.
  34. Neutemeljene pa so tudi vse pritožbene navedbe toženca glede prisojene odškodnine in njene višine.
  35. Ni pritrđiti tožencu, da sodišče prve stopnje ni obrazložilo dejstev in okoliščin, na podlagi katerih je določilo višino odškodnine zaradi kršitve ugleda tožnice, saj je povsem dovolj in ustrezne razloge za prisojo (denarne) odškodnine navedlo v točki 17. obrazložitve izpodbijane zamudne sodbe, da se da ta njegova odločitev pritožbeno preizkusiti, zato pritožbeno zatrjevana absolutna bistvena kršitev določb pravnega postopka iz 14. točke 2. odstavka 339. člena ZPP ni podana.
  36. Neutemeljen pa je tudi nadaljnji očitek toženca o zmotni uporabi materialnega prava v zvezi z višino prisojene odškodnine.
  37. Sodišče prve stopnje je v izpodbijani zamudni sodbi v točki 11. obrazložitve pravilno pojasnilo, da za sklep o obstoju pravno priznane škode pravne osebe zadošča trditvena podlaga, iz katere je razvidna protipravna izjava ter njen zrcalen negativni učinek na ugled ali dobro ime pravne osebe. Splošne predpostavke odškodninske odgovornosti (protipravnost, vzročna zveza in škoda), ki jih mora dokazati oškodovanec (torej tožnica), so tako pri odškodninski odgovornosti po 183. členu OZ združene v pojavnih oblikah okrnitve

ugleda ali dobrega imena pravne osebe. Neobstoj krivde kot splošne predpostavke odškodninske odgovornosti pa mora dokazati odgovorna oseba (v obravnavani zadevi toženec).¹² Druge dodatne okoliščine primera, še zlasti nadaljnje dodatne posledice, ki so nastale z objavo zapisov, lahko služijo le kot podlaga za izbiro same sankcije zaradi nedopustnega posega v pravico do ugleda in dobrega imena tožnice oziroma za prisojo višje denarne odškodnine, vse v skladu s 178. in 183. členom OZ.¹³

38. Toženec, razen s sklicevanjem na neobstoj nedopustnega posega v tožnično pravico do ugleda in dobrega imena in izključitev protipravnosti svojega ravnanja, o čemer se je pritožbeno sodišče predhodno že izjavilo, s pritožbo ne izpodbija konkretizirano materialnopravnega zaključka sodišča prve stopnje v točki 18. obrazložitve izpodbijane zamudne sodbe, s katerim v celoti soglaša tudi pritožbeno sodišče, da predstavljata v skladu s 178. členom OZ javno opravičilo in objava uvoda ter izreka te sodbe na toženčevem profilu družbenega omrežja Twitter glede na to, da toženčevo izvrševanje pravice do svobode izražanja ravno z zapisi na tem družbenem omrežju prekomerno omejuje tožnično pravico do ugleda in dobrega imena, ustrezno civilnopravno sankcijo, ki bo tudi dosegla namen, ki se doseže z odškodnino.
39. Toženec v pritožbi pravilno izpostavlja, da je v pravni teoriji in sodni praksi zavzeto stališče, da se z nedennarnimi sankcijami za kršitve osebnostnih pravic iz 178. člena OZ, ki so umeščene pod naslov „Povrnitev nepremoženjske škode“, zasleduje dvojni namen, in sicer po eni strani res služijo odstranitvi kršitve osebnostne pravice, vendar jih po drugi strani zakonodajalec šteje tudi kot eno izmed oblik povrnitve nepremoženjske škode, pa tudi, da se sankcije po 178. in 183. členu OZ medsebojno ne izključujejo, je pa treba v vsakem primeru skrbno presoditi, ali je namen, ki ga zasleduje odškodnina, s prejemom opravičila oziroma preklicem izjave že dosežen.¹⁴
40. Glede na dejanske okoliščine tega primera in ugotovljena dejstva v izpodbijani zamudni sodbi, iz katerih izhaja, da je toženec na svojem profilu družbenega omrežja Twitter objavil več (14) zapisov neresničnih trditev o dejstvih (s katerimi je tožnici očital storitev kaznivega dejanja tatvine), da so si ti zapisi sledili (kontinuirano) v daljšem časovnem obdobju skoraj dveh let, da so ti zapisi povzročili odziv v medijih in v javnosti, tudi v mednarodnem prostoru, toženec pa je zapise objavljajal kljub temu, da je vedel, da so informacije, o katerih je pisal, v celoti neresnične, vse z izključnim namenom zaničevanja tožnice, pa se toženec po oceni pritožbenega sodišča v pritožbi neutemeljeno zavzema za zaključek, da je tožnica že s sankcijo objave javnega opravičila ter uvoda in izreka te zamudne

¹² Primerjaj sodbo in sklep Vrhovnega sodišča RS opr. št. II Ips 304/2013 z dne 21. 1. 2016.

¹³ Primerjaj sodbo Vrhovnega sodišča RS opr. št. II Ips 22/2021 z dne 1. 9. 2021.

¹⁴ Primerjaj sodbi Višjega sodišča v Ljubljani opr. št. I Cp 510/2017 z dne 5. 4. 2017 in I Cp 1879/2016 z dne 18. 1. 2017 ter sodbo Višjega sodišča v Celju opr. št. Cp 533/2014 z dne 6. 11. 2014.

sodbe na toženčevem profilu družbenega omrežja Twitter dobila ustrezno, popolno zadoščenje zaradi protipravnega posega v pravico do ugleda in dobrega imena, da je bil že s tema nedenarnima sankcijama dosežen namen, ki ga zasleduje odškodnina in da ni upravičena še do denarne odškodnine po 183. členu OZ oziroma podredno, da je iz tega razloga ob pravilni uporabi določil 178. in 183. člena OZ lahko tožnica upravičena le do ustrezno nižje denarne odškodnine. Po oceni pritožbenega sodišča je s prisojo denarne odškodnine v višini 10.000,00 EUR poleg objave javnega opravičila in dela sodbe na toženčevem profilu družbenega omrežja Twitter, sodišče prve stopnje glede na zgoraj izpostavljene dejanske okoliščine tega primera, povsem pravilno uporabilo materialno pravo in izreklo povsem ustrezno in glede na težo ugotovljene kršitve tožnične pravice tudi povsem sorazmerno sankcijo. Četudi je tožnica delno zadoščenje zaradi nedopustnega posega v njeno pravico do ugleda in dobrega imena res prejela tudi v obliki nedenarne sankcije, je po oceni pritožbenega sodišča prisojena odškodnina v višini 10.000,00 EUR, ki je sicer primerljiva s samostojno dsojenimi odškodninami v podobnih primerih¹⁵, glede na vse zgoraj izpostavljene dejanske okoliščine tega primera, ki kažejo na nastanek večje škode, povsem ustrezna in pravična.

41. V skladu s 1. odstavkom 378. člena OZ v zvezi z 2. odstavkom 299. člena OZ pa je pravilna tudi odločitev sodišča prve stopnje, da je tožnica od prisojene denarne odškodnine v višini 10.000,00 EUR upravičena tudi do zakonskih zamudnih obresti od dneva vložitve tožbe dalje, pri čemer začetek teka zakonskih zamudnih obresti pritožbeno ni izpodbijan.
42. Pritožbeni preizkus izpodbijane zamudne sodbe je tako pokazal, da je neutemeljen pritožbeni očitek, da je sodišče v nasprotju z določbami ZPP izdalo zamudno sodbo, kakor tudi očitek, da je napačno uporabilo materialno pravo. Podane niso niti tiste bistvene kršitve določb pravnega postopka, na katere pazi pritožbeno sodišče po uradni dolžnosti (2. odstavek 350. člena ZPP), zato je pritožbeno sodišče pritožbo kot neutemeljeno zavrnilo ter zamudno sodbo v celoti potrdilo (353. člen ZPP).
43. Toženec s pritožbo ni uspel, zato v skladu s 1. odstavkom 154. člena v zvezi s 1. odstavkom 165. člena ZPP sam trpi svoje stroške tega pritožbenega postopka, tožnici pa mora v skladu s 1. odstavkom 154. člena v zvezi s 155. členom in 1. odstavkom 165. člena ZPP povrniti vse njene potrebne pritožbene stroške. Pritožbeno sodišče je tožnici ob upoštevanju vrednosti spornega predmeta in ob upoštevanju veljavne OT ter vrednosti odvetniške točke v času izdaje te sodbe (0,60 EUR) priznalo naslednje pritožbene stroške: za sestavo odgovora na pritožbo 500 točk (Tar. št. 22/1 OT), za odgovor na predlog za prenos pristojnosti 50 točk (Tar. št. 43/3 OT), za materialne stroške 11 točk (2% od skupne vrednosti storitev po 3. odstavku 11. člena OT) in 74,05 EUR davka na dodano vrednost

¹⁵ Primerjaj sodbo in sklep Vrhovnega sodišča RS opr. št. II Ips 304/2013 z dne 21. 1. 2016 in odločbo Ustavnega sodišča RS opr. št. Up-366/16 z dne 5. 12. 2019.

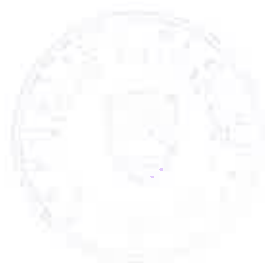
(22% DDV po 12. členu OT), skupaj 410,65 EUR. Tako odmerjene pritožbene stroške je toženec dolžan tožnici povrniti v roku 15 dni od dneva vročitve te sodbe, v primeru zamude skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki začnejo teči prvi dan po poteku tega roka.

44. Pritožbeno sodišče tožnici ni priznalo za 125 točk preveč priglašanih stroškov za sestavo odgovora na pritožbo in priglašanih 2 x 100 točk za posvet s stranko (2 x 1 ura), saj je to opravilo že zajeto v opravilu sestave odgovora na pritožbo in sestave odgovora na predlog za prenos pristojnosti.

Celje, 6. julija 2022

Predsednica senata:

Nataša Gregorič

Soglasnica tega prepisa z
izvirnikom potrjuje

Vodja pisarne pritožbenke: